

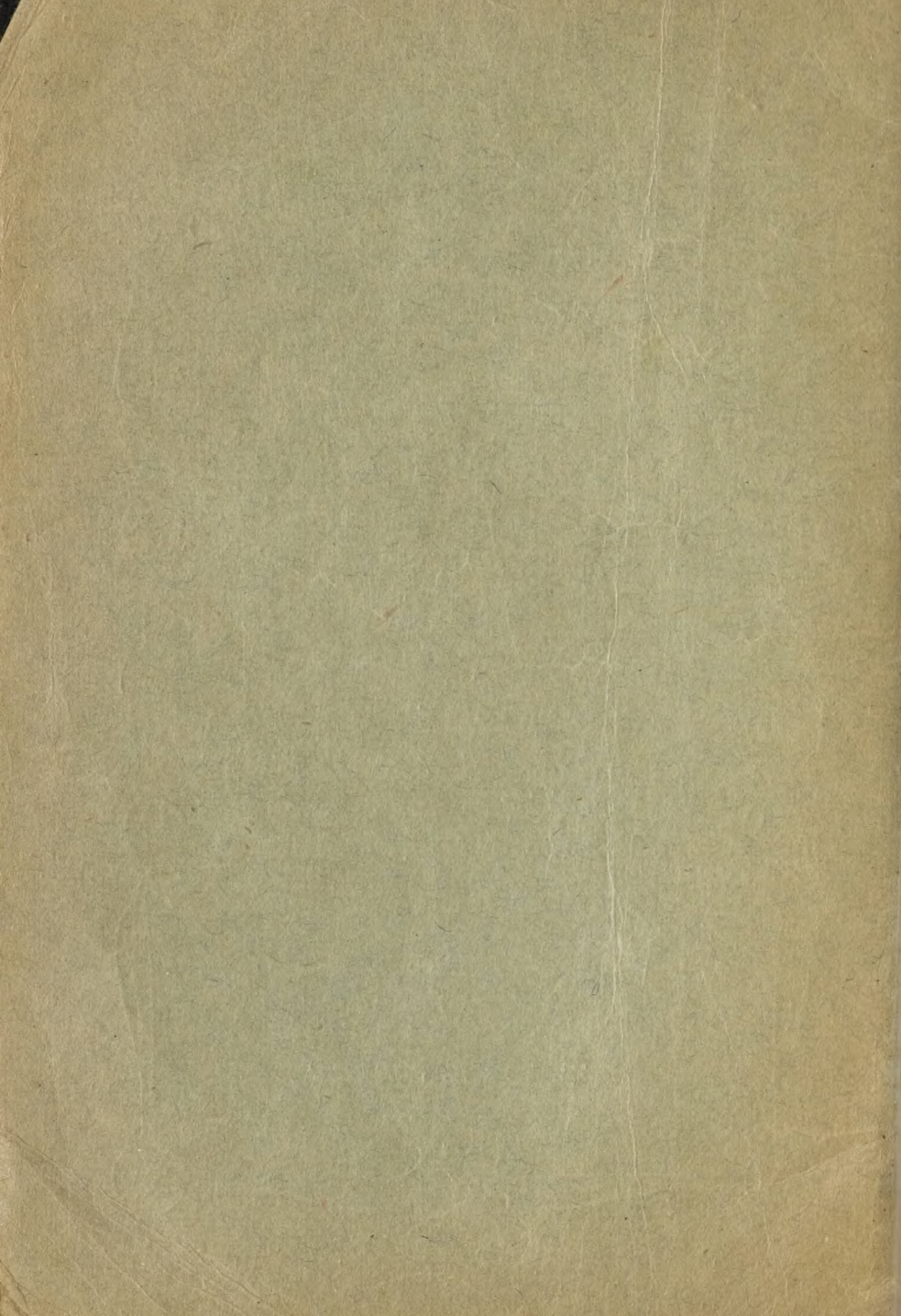
Ο ΣΕΡΡΑΙΟΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΥΠΟ
ΕΥΑΓΓ. Γ. ΣΤΡΑΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

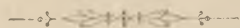
1914

ΤΥΠΟΙΣ
ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΓΟΥΣΙΟΥ
ΣΕΡΡΑΙ

Ο ΣΕΡΡΑΙΟΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΓΟΝΑ ΤΟΥ 1821

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣΕΩΣ ΑΝΕΚΙΣΤΩ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ

ΑΠΟ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Γ. ΣΤΡΑΤΗ
ΔΙΕΥΧΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΣΤΕΛΕΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

1914

ΤΥΠΟΙΣ
ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΓΟΥΣΙΟΥ
ΣΕΡΡΑΙ

ΤΩ ΑΓΛΑΩ ΤΕΚΝΩ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΝΑΙΟΦΡΟΝΙ ΑΥΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗ

ΚΥΡΙΩ ΔΗΜΟΣΘΕΝΕΙ ΧΑΤΖΗΛΑΖΑΡΩ

ΚΑΙ

ΤΩ ΜΑΚΑΡΙΣΤΩ ΕΓΓΟΝΩ ΤΟΥ ΥΜΝΟΥΜΕΝΟΥ ΗΡΩΟΣ

ΚΥΡΙΩ ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΚΑΠΕΤΤΗ

ΕΥΛΑΒΕΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΩ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΛΕΟΥΣ ΕΚΕΙΝΟΥ

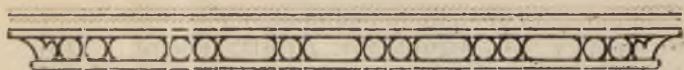
ΜΕΤΑ ΒΑΘΕΙΑΣ ΥΠΟΛΗΨΕΩΣ ΤΟΔΕ ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Τῆς Ἀγορῆς καὶ τῆς Χαρτῆς οὐκ ἀναίτιας
ἐνδοξαίᾳ καὶ Διφορμῇ περὶ τῶν ἰσχυρῶν
ὁ ἀνταρξίς

L. E. Gray

The House of Representatives
has passed the bill for the
reconstruction of the
District of Columbia
and the bill for the
reconstruction of the
District of Columbia
and the bill for the
reconstruction of the
District of Columbia

Ο ΣΕΡΡΑΙΟΣ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1821 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΑΣ

ἸΓΛΗΣΣΑ καὶ ἔξοχος Σερραϊκῇ
προσωπικότης, ἡ μόνη ἐν τῷ Πανθέῳ
τῶν ἰθαγενῶν Σερραίων διὰ τῶν αἰώ-
νων σελαγίζουσα, ἡ μόνη, ἣν ἡ εἰδικὴ
ἱστορία τῆς μαρτυρησάσης ἐπιφανοῦς
Ἑλληνικῆς πόλεως ἐν τῇ πολυπλάκτῳ
αὐτῇ σταδιοδρομίᾳ κατώρθωσε νὰ διασώσῃ ἀπὸ
τοῦ καρχάρου στόματος τοῦ ἀτέγκτου τῆς Ρέας συν-
εόνου, ὁ Ἐμμανουὴλ Παπᾶς, τὸ ἀγλάισμα τῆς
Λαβίστας, ὁ μοναδικὸς τῶν Σερρῶν ἥρως, τὸ ἔκτος
τῶν Μακεδόνων κατὰ τὸν ἑρὸν ἀγῶνα τοῦ 1821,
τὸ σέμνομα Ἑλλάδος ἀπάσης.

Τὰ κλέα αὐτοῦ ἔρραναν μόνον μέχρι τοῦδε τὰ
ἐν πολλοῖς αὐχημὰ εἰσέτι ἄνθηρα τοῦ Παραδείσου
τῆς ἱστορίας τοῦ 21, αἱ δὲ σύγχρονοι καὶ τῆς
πατρίδος του ἀγνοοῦσι σχεδὸν ὅλως τὴν
προγενέστερην καίπερ ἐκ πάπτων καὶ παρὰ τὴν παρα-
λαβοῦσαι αὐτῶν μονονουχὶ ὥς ἰσόθεον φῶτα, ἀπέ-
πνιξαν ἄκουσαι διὰ τὸν φόβον τῆς τυραννίας εἰς

τὰ ἀφεγγῇ τῆς ἀχαρίστου Λήθης ὕδατα. Ἦδη, ὁπότε ἐκ τῶν φλογῶν τῆς τρισβαρβάρου καὶ ἀνοικτίρμονος πυρπολήσεως τῶν Σερρῶν ἀνέθορεν αὐθωρεὶ περικαλλῆς ἡ πάτριος ἐλευθερία, ἀνασύρων τὸν κρατερόν τοῦτον αἰχμητὴν τῶν Σερρῶν καὶ κύδιστον τῶν Μακεδόνων ἡγήτορα ἐκ τῶν δνοφερῶν τῆς ἀφανείας καὶ ἀγνοίας κευθμώνων, ἐν οἷς τὸ μήκιστον δούλειον ἡμᾶρ ἐν τῇ κουροτρόφῳ ταύτῃ γῇ ἐκείνον συνείχε, χαίρω χαρὰν μεγίστην δυνάμενος σήμερον νὰ καλέσω ἰδίᾳ μὲν τοὺς Σερραίους ἐν γένει δὲ τοὺς Μακεδόνας καὶ πάντας τοὺς Ἑλληνας εἰς τὰ νοερὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς φαινῆς τοῦ ἥρωος μορφῆς.

Ἀλλὰ λησμονῶ, φεῦ! ὅτι τὴν τροφήν τοῦ ἀσθενοῦς μου καλάμου ἀφήρεσαν οἱ καρχαρόδοντες τοῦ Αἴμου ὑαινόλυκοι, ὅτι αἱ χεῖρες μου ἰσχυρὰ ἐγκαύματα λαβοῦσαι ἐκ τοῦ διεροῦ βαρβαρικοῦ πυρὸς, ἀδρανοῦσι νὰ ἄρῳσι τελείως τὴν ἀποκρύπτουσαν τὸν ἄνδρα αὐλαίαν, ὁ καπνὸς δὲ τοῦ ἐμπρησμοῦ τῶν χειρογράφων μου πλουσίως τραφέντων ἐξ ἐπισήμων ἀνεκδότων ἐγγράφων τοῦ ἀειμνήστου, ἀποφράσσων τὰς ἀκτῖνας τῆς τριλαμποῦς ἐκείνης μορφῆς, μόλις ἐπιτρέπει ἐσιασμένη πῶς νὰ προβάλῃ εἰς τὰς εὐλαβεῖς τῶν κακλημένων ὄψεις!

Ἡ γείτων ἀνθοῦσα καὶ ἀφνειὸς κωμόπολις Δοβρίστα ἐγέννησε τὸν ὑμνούμενον ἄνδρα, εὐσεβὲς δὲ Ἑλλήν Λευίτης ἦν αὐτοῦ γεννήτωρ Δημήτριος ὀνόματι, μήτηρ δ' ἡ ἐνάρετος αἰχοδέσποινα Βασιλική, ἀδελφοὶ δὲ ἀναφέρονται ὁ Γεώργιος, Κωνσταντῖνος, ὁ Οἰκονόμος Παπααθανάσιος καὶ ὁ βραχὺς τὸ ἀνάστημα καὶ εὐσαρξος Μάλαμμος ὁ ἐπιλεγόμενος Κιουτσιλὸς (τουρκιστὶ μικρός) διὰ τὴν πρώτην ιδιότητά, ἀδελφαὶ δὲ ἡ Παναγιώτα, νυμφευθεῖσα

ἐν Βεσνίκῳ τὸν Χατζῆ Δόσιον (τοῦ ὁποίου ἐπιζῶ-
σιν αὐτόθι πλούσιοι ἀπόγονοι) καὶ ἡ Ἑλένη ἀπο-
θανοῦσα ἄγαμος ἐν ἡλικίᾳ 19 ἐτῶν. Ὁ πατὴρ τοῦ
ἡρώος Δημήτριος πλούσιος καὶ διακεχωρισμένος προῦ-
χων τῆς ὅλης ἐπαρχίας καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ παρὰ
πᾶσι, κατ' ἐπιμονὸν αἵτησιν τῶν συμπολιτῶν του
ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μητρο-
πολίτου ἕνεκα τῶν πολλῶν του ἀρετῶν καὶ διὰ
τοῦ ἀξιώματος τοῦ Οἰκονόμου ἐν ἡλικίᾳ 30 ἐτῶν.
Θερμότητος ὦν πατριώτης μετὰ πόνου ψυχῆς ἔβλεπε
τοὺς συμπολίτας ἀδοτῶν πολυτρόπως καταπιεζομένους
ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ δὴ κατὰ τὰς ἐσχατὰς ἀγγα-
ρευομένους ἐκ φανατισμοῦ ἅμα τῇ κρούσει τοῦ ξυ-
λίνου σημάντρου τῆς Ἐκκλησίας, παρηγορῶν δὲ
αὐτοὺς ἔλεγε «Θὰ ἴδῃτε μίαν ἡμέραν τὸ φῶς Ἰα-
ρόν» καὶ τὸ τοῦ Εὐαγγελίου «Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου». Ὁ Ἐμμανουὴλ Παπᾶς ἦν μέτριος
τὸ ἀνάστημα, καὶ ὠκύπους. Ὡς ἰδιαιτέρα χαρ-
ακτηριστικὰ φέρονται, ὁ μακρὸς λαμῶς, οἱ μακροὶ
ὥσαύτως δάκτυλοι τῶν χειρῶν, τὸ εὐρὺ μέτωπον,
τὸ ἀέπειον ὄμμα, ὁξὺ καὶ ἐταστικὸν ὅσον οὐδενὸς
ἄλλου ἐν Δοβίστῃ καὶ Σέρραις. Ἦν πρὸς τούτοις
τοὺς λόγους μελίχριος, μετὰ μειδιήματος πάντοτε
καλῶν βραδέως δὲ καὶ ἡσύχως τὰς λέξεις προφέ-
ρων. Ἐλεγεν ὀλίγα καὶ σοβαρά, ἀναμίνων πάντοτε
τοὺς ἄλλους νὰ ὁμιλήσωσι καὶ ἐρωτώμενος μόνον
νὰ ἀπαντᾷ. Ἐν συνεδριάσει ἢ συναναστροφῇ ἐλάμ-
βανε τὸν λόγον τελευταῖος, ἐκφέρων γνώμην πάν-
τοτε ὀρθήν, ἣν εὐλαβῶς παρεδέχοντο οἱ παρευσι-
τες. Ἀνωτέρως ἐφιέμενος παιδεύσεως ἐστάλη ὑπὸ
τοῦ πατρὸς του εἰς Σέρρας. Αἱ ἄρτι εἰς τὸ πρῶ-
τον ἀπὸ τῆς ἀλόκεως ἐν Σέρραις Ἑλληνικὸν Σχ-
λεῖον τοῦ λογιῶν Μητροπολίτου Γεωργίου (1735)

καὶ τοῦ Χατζῆ Μιχαήλ Ὁτσηρακισῆ, τοῦ πρώτου αὐτοῦ χορηγοῦ, ἐκ μακροαῖωνος ἐξορίας ἐπανακάμψασαι Ἑλληνίδες Μοῦσαι πλουσίως ἐγαλούχησαν αὐτὸν σφόδρα ὀργῶντα πρὸς μάθησιν, ὡς πᾶσα ἡ τῶν μακαρίων ἐκείνων χρόνων νεολαία. Οὕτως ὁ ἡμέτερος ἦρωξ ἀπέβη εἰς τῶν λογιωτέρων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐν ἀπάσῃ τῇ Σερραϊκῇ περιφερείᾳ. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του ὡς τὴν ἰερωτέραν τῶν πρὸς τὴν γενέτειραν ὀφειλῶν ἐθεώρησε τὴν ἴδρυσιν εὐπρεποῦς Ναοῦ, ἣν καὶ ἐξεπλήρωσε τῷ 1805 μετὰ φλογερᾶς εὐσεβείας μεταφέρων νύκτωρ ἐπ' ὤμων μετὰ τῶν ἀδελφῶν του τοῦς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένους λίθους καὶ τὴν ἄλλην οἰκοδομήσιμον ὕλην, ἰδίαις χερσὶ βοηθῶν τοὺς κτίστας ἀντὶ δὲ πολλῶν χρηματικῶν δώρων ἐξαγοράζων τοὺς ἐμποδῶν ἱσταμένους φανατικὸς Τούρκους. Ὁ ἤδη σφῆζόμενος ἐν Δοβίστη ναός, εἶνε ἀριπρεπὲς μνημεῖον τῆς εὐλαβείας καὶ φιλοπατρίας τοῦ ἀνδρός. Ἀλλὰ τὸν ἐπιχειρηματικὸν καὶ δραστήριον ἄνδρα δὲν ἐχώρει ἡ μικρὰ γενέτειρα· δι' ὃ ἀνὴρ ἤδη ἔγγαμος μετὰ τοῦ πρώτου τέκνου του Ἰωάννου, διανεμηθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἐν αὐστηρᾷ ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ τὴν μεγάλην πατρῴαν περιουσίαν μετέκρησεν εἰς Σέρρας, αἵτινες τότε διὰ τὴν συρροὴν πολλῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τὰ χηλασμένα μέρη ἠρξάνθησαν καὶ ὑπερηυξήθησαν (κατὰ τὴν ἀπαράλλακτον ἔκφρασιν τοῦ Παλαιῦ Κώδικος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρῶν) ἀποβαίνουσαι ὅσημέραι μέγα ἐμπορικὸν κέντρον ἀπασῶν τῶν τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου χωρῶν. Ἡ εὐφυΐα, ἡ ἐκάνότης καὶ ἡ τιμιότης αὐτοῦ εὐρύσσει πρὸς πόρον σπάδιον ἐν τῇ ἐμπορικῇ ἀναγεννομένη πόλει, τάχιστα ἀνέδειξαν αὐτὸν μεγάλῃς πόρον, τραπέζιτην Σερρῶν καὶ κορυφαῖον αὐτῶν

πολίτην, ἐμπνεύσαντα μεγίστην ὑπόληψιν καὶ ἐμπιστοσύνην καὶ εἰς αὐτοῦς τοὺς ἰσχυροὺς Τούρκους, ἐφ' ᾧ ὁ τότε σατράπης τῶν Σερρῶν ὁ Σέρρεςλης Γιουσὺφ Πασᾶ, υἱὸς τοῦ περιφήμου Ἰσμαὴλ Πασᾶ, ὁ παραδὼς τὴν Βάρναν τοῖς Ρώσοις κατὰ τὸν τότε Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον, μεγάλως ἐκτιμήσας τὸν ἄνδρα, κατέστητε ταμίαν καὶ τραπεζίτην του. Πλειστάκις εὑρηται ὑπογεγραμμένος ἐν ἐπισήμοις πράξεσι τῆς Κοινότητος ἀναγεγραμμέναις ἐν τῷ Ἀρχ. Κώδικι τῆς Μητροπόλεως (1578-1854). Εἰς δύο δὲ συνεχεῖς ἐκλογικὰς τριετείς περιόδους περιβάλλεται ὑπὸ τῆς Κοινότητος διὰ τοῦ ὅσον ἐμπιστευτικοῦ τόσον καὶ τιμητικοῦ τότε ἀξιώματος τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ (1) καὶ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, παρουσιάζων ἐκάστοτε ἀκριβεστάτους καὶ ἰδιοχείρως κεκαλλιγραφημένους λογαριασμοὺς μετ' αὔξοντος κατ' ἐνιαυτὸν περισσεύματος καὶ τοὺς ὁποίους θὰ ἐξήλεσε καὶ ἡ τελειότερα σημερινὴ λογιστικὴ. «Τιμιώτατος καὶ χρησιμώτατος φανεῖς ἐκλέγεται παμψηφεί διὰ μίαν ἀκόμη τριετίαν ὁ ἐναιμότατος ἐν πραγματευταῖς Κύρ Ἑμμανουήλος Παπᾶς» (2). μετὰξὺ ἄλλων καὶ ταῦτα ἀναφέρονται ἐν ἐπισήμῳ ἐγγράφῳ τοῦ Ἀρχ. Μητροπολ. Κώδικος, ὅπερ ἀπόκειται ὡς τὸ λαμπρότερον ἐγκώμιον τῆς τιμῆς διαχειρίσεως

1) Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Θεσσαλονίκης Θεόδωρος ὁ Κομνηνὸς ἵδρυσεν ἐν ἔτει 1224 τὸν ναὸν τοῦτον πιθανώτατα ὡς εὐχαριστήριον ἀνάθημα τοῖς πατρωσιν αὐτοῦ Ἁγίοις Θεοδώροις διὰ τὴν ἐν Σέρραις κατὰ τῶν Φράγκων νίκην ὡς ἐν τῇ «Ἱστορίᾳ Σερρῶν» ἔγραψα.

2) Φωτογραφικὸν ἀπότυπον τοῦ Πρακτικοῦ τοῦτου ἐδημοσίευσά ἐν τῷ Μακεδονικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ 1909.

τοῦ ἀνδρὸς διηκούσης μέχρι τοῦ 1818, ὁπότε
 τερματίζεται πλέον ἢ δραῖσις αὐτοῦ ἐν τῇ Κοινότητι
 ὡς πολίτου, ὑψηλότερα καὶ ἐρώτερα τούντεῦθεν
 σὺν Ἀθήνῃ καὶ Ἄρει μερμηρίζοντος, ἦτοι τὴν τῆς
 φίλης πατρίδος ἀνάστασιν. Κατὰ τὰ ἔτη τῆς Ἐπι-
 τροπείας αὐτοῦ ἀναγράφεται ὡς δωρητῆς τῆς Κοι-
 νότητος κληροδοτῶν αὐτῇ δύο προσδοκώμενα ἐργα-
 στήρια ἐν τῇ θέσει Κονλοῦκι «τὸ Σαλουντζήδικον
 καὶ τὸ Μπακαλικόν» ἐξαγοράσας παρὰ τῆς Κοινότη-
 τος δι' ἀδράς πληρωμῆς καὶ τὸ παρὰ τὴν Μητρό-
 πολιν «Παλαιὸν Ἑλληνικὸν Σχολεῖον» ὅπερ ἀνα-
 καινισθὲν ἐχρησίμευσεν ἔκτοτε ὡς σταθερὰ κατεῖχε
 τοῦ ἀνδρὸς μέχρι τοῦ ἐνδόξου τέλους του, περιελ-
 θὼν εἰτα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐπὶ θυγατρὶ γαμ-
 βροῦ του Ἰωάννου Καλέτη, κατὰ τὰ τελευταῖα δὲ
 ἔτη τῆς Τουρκικῆς Ἀπολυταρχίας χρησιμεῦσαν ὡς
 Ἑλληνικὸν Προξενεῖον. Φαιδρὰ σελὶς τοῦ οἰκογε-
 νειακοῦ αὐτοῦ βίου ἀναγράφεται ἐν τῷ αὐτῷ Κώ-
 δικι, ἦτοι ἡ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τῇ 2 Μαΐου
 1818, τέλεσις τῶν γάμων τῆς θυγατρὸς του Θεο-
 νύμφης καὶ τῆς ψυχολόγης του (θεραπαίνης) Χρυ-
 σάνθης, προικισθεισῶν τῆς μὲν πρώτης διὰ προικὸς
 ἀξίας 5,000 γροσίων τῆς δὲ δευτέρας 3,000 ὥς
 ἔγγιστα, πασῶν σπουδαιοτάτων διὰ τὴν μακαρίαν
 ἐκείνην τῆς εὐθηνίας ἐποχῇν. Ἡ λεπτομερὴς ἀπα-
 ρίθμησις τῶν προικῶν ἀντικειμένων λίαν περίερ-
 γος οὔσα, δίδει εἰκόνα τοῦ τότε Ἀβραμιάου οἰκο-
 γενειακοῦ βίου καὶ τοῦ ὄλβου τοῦ ἀνδρὸς. Τὰ
 προικοσύμφωνα ταῦτα μετέγραψα ἐκ τοῦ Κώδικος
 ἐν τῷ ἐτοίμῳ πρὸς ἔκδοσιν χειρογράφῳ μου «Δράσις
 τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Σερρῶν κατὰ τοὺς μετὰ
 τὴν ἄλωσιν αἰῶνας» τοῦ ὁποῖου παρανάλωμα τοῦ
 βαλκανοῦ βιοβιοτικῶν πηρὸς γενομένου θανάτου τὴν

ἀπώλειαν μετὰ πολλῶν σημειωμάτων ἱστορικῶν καὶ μακρᾷ βιογραφίᾳ τοῦ αἰοιδίου περιλαβούσης ἀντίγραφα τῶν σπουδαιοτέρων ἐγγράφων αὐτοῦ. Καὶ ἤδη ἄνευ βοηθήματός τινος τὸν ἄνδρα ἀείδων, ἀνασκαλεύω τὰς πτυχὰς τῆς μνήμης μου, ἣν ἡ θερμὴ πρὸς τὸν ἡρώά μου λατρεία καὶ τὸ ἱερὸν ἐνδιαφέρον οὐκ ἄπιστον ἐμιαυτῇ ἀπειργάτατο πρὸς μεγίστην παραμυθίαν μου.

Ὅτε ἡ σεμινοτάτη τῶν Φιλίππων εἰταιρεία ἐξέτεινεν ἐκ τῆς Ὀδησσοῦ τοὺς πλοκάμους τῆς πανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ καλοῦσα καὶ παρασκευάζουσα τὸ Πανελλήνιον εἰς γενικὴν κατὰ τοῦ τυράννου ἐξέγερσιν, ὁ Ἐμμανουὴλ Παπαῦ μεταξὺ τῶν πρώτων μυηθεὶς τὸ ἐθνικοσωτήριον ἐγχείρημα κατελέχθη ἐν τοῖς κορυφαίοις τῶν μελῶν καὶ ἀνωτάτων μυστῶν αὐτῆς, πιθανώτατα αὐτοπροσώπως ἐπικοινωνήσας μετὰ τοῦ αἰοιδίου Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' (') τοῦ μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου παραίτησιν ἐν τῇ γερασμίᾳ Μονῇ τῆς Κοσσυφινίσεως(2) τότε ἐφησυχάζοντος καὶ ἐκ τοῦ Παναρχαίου τούτου Ἱεροῦ Καταγωγίου, ὅπου οἱ πρόκριτοι πάσης τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ἐγνώρισαν Αὐτόν, ζηρούς-

1) Ἐφυλάσσοντο ἐν τῇ Μονῇ δύο δικηροτρίκηρα τοῦ αἰοιδίου Πατριάρχου μέχρι τοῦ Μαΐου ἐ. ἔ. ἅτινα ἀγνοῶ ἂν διέφυγον τοὺς ὄνυχας τῶν βαινολύκων κατὰ τὴν ἀγρίαν τῆς 9 Μαΐου εἰς τὸ Πάγγαιον εἰσβολήν.

2) Αὕτη ἡ ὁρθὴ γραφὴ τοῦ ὀνόματος τῆς Μονῆς ἐκ τοῦ πτηνοῦ κοσσύφου κατὰ τὴν παράδοσιν ὑποδείξαντος τὸ πότιμον ὕδωρ τῆς Μονῆς τῷ ἱδρυτῇ αὐτῆς Γερμανῷ. Τὸ δὲ «Εἰκοσιφοίνισσα» διόρθωμα ἀταικλαπῶρως περὶ τὴν Γραμματικὴν ἔχοντος λογιωτατίζοντός τινος μοναχοῦ εἶνε λίαν βεβιασμένον καὶ ἀσύστατον.

σονται; μυστικῶς τὸ ἐγερτήριον κήρυγμα. "Οι δὲ ὁ αἰδμενος ἐκείνος Ἰερομάρτυς τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας Γρηγόριος ὁ Ε΄. γνωρίσας κάλλιστα τὴν περιφρίθειαν ταύτην τῶν Σερρῶν, μετ' ἰδίᾳ πατρι-
κῆς στοργῆς περὶ Σερρῶν ἐμερίμνα, ἀποδοκινύσεται ἐκ τοῦ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ ἀναγραφομένου περιστατικοῦ ὅτι τὸν σαρφὸν Διδάσκαλον τοῦ Γένους Οἰκονόμον τὸν ἐξ Οἰκονόμων ἀντὶ ἀδρῶν λύτρων ἀπαλλάξας τῆς εἰρηκῆς τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ ἀπέστειλεν ὥς διδά-
σκαλον τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῶν Σερρῶν.

Ἐν ἔτει 1820 ὁπότε οἱ Τούρκοι συνέλαβον τὰς πρώτας ὑπονοίας περὶ τῆς διοργανουμένης ἐπανα-
στάσεως ταῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ Πύλη ἐκέλευσεν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν εἰς Βασιλεύουσαν τοὺς ἰσχυροτέρους μπεῆδς ἵνα δώσῃ εἰς αὐτοὺς ὁδηγίας περὶ τῆς τηρητέας στάσεως ἐν περιπτώσει ἐξαγέρσεως τῶν Ἑλλήνων. ἔλαβον δ' οὗτοι διαταγὰς ἵνα πλήξωσι θανασίμως τὰς ἐκασταχοῦ κεφαλὰς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐκ Σερρῶν ἐκλήθη ὁ Κιζῆμι-μπεης κατ' ἄλλον; δὲ Χουσεΐν, κύριος τῶν ἐν τῇ πεδιάδι ζευ-
γυλατείων (τσιφτεκλιών) Ἀδᾶ, Κίζ-πικεσῆ καὶ κάτω Καμήλας, ἅτινα ἀπέναντι μεγάλων ὀρεῶν εἶχεν ὑπο-
θηκῶνται εἰς τὸν Ἐμιμανουήλ Παπᾶν, εἰς τὸν ὁποῖον κατ' ὅριον τρόπον ἦσαν χρεωμένοι οἱ πλείστοι τῶν ἐν Σέρραις μπεῆδων. Εἰς τὸν κατάχρεον Κιζ-
ξήμι ὑπερήρσεν ἡ ἐκ Κων)πόλεως δοθεῖσα διαταγή, κατ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἐξοφλή-
σεως τῶν ὑπὸ τοῦ Κυρ Μανωλάκη κατεχομένων χρεωστικῶν γραμματαίων ἔληγε καὶ τὰ κτήματά του ἐκινδύνευον νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ πιστωτοῦ. Πάσαντα ὅθεν ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του ἐκ Κων)πόλεως προγράφει τὸν Ἐμιμανουήλ Παπᾶν καὶ ἀποφασίζει τὴν διὰ δόλου ἐξαφάνισιν τοῦ με-

γάλου Ἑλληνοσ, ἀποκαλύψας εἰς τὴν σύζυγόν του τὴν τρομερὰν ἐπιβουλὴν λέγων « αὐριον θὰ πονεύσω τὸν Γκιανὺρ Μανωλάκη ! » Κατ' εὐτυχίαν σύμπτωσαν ἤκουσε ταῦτα ὁ χαβαλὲς (ἐπιστάτης ἐν τῷ τσιφλικίῳ) τοῦ κακούργου μπέη Ἀχμέτ ὀνομαζόμενος, εὐγνώμων λίαν τῷ Κυρ Μανωλάκῃ διότι διὰ τῆς ἰσχύος του καὶ ἐπιρροῆς παρὰ τοῖς Τούρκοις εἶχε σώσει αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀγχόνης. Τὴν ἐπαύριον τῆς κακούργου ἀποφάσεως ὁ Κιζλήμ μεταβαίνει εἰς τὴν Μητρόπολιν, ὅπου περὶ ὥραν 9 μ. μ. Τουρκιστὶ ὁ Κυρ Μανωλάκης συνεδρίαζεν ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου μετὰ τῶν ἄλλων προϋχόντων τῆς πόλεως, καὶ προσκαλεῖ αὐτὸν ἐπισήμως εἰς τὸ τιφτλιεὶ αὐτοῦ Ἀδὰν, ἵνα περὶ ὥραν 1 μ. μ. (τουρκιστὶ) τῆς νυκτὸς ἀναχωρήσωσιν ὁμοῦ πρὸς εὐδοχίαν. Ὁ εὐγνώμων Ἀχμέτ νυγεῖς τὴν καρδίαν ἐπὶ τῷ σατανικῷ σχεδίῳ τοῦ κυρίου του κατὰ τοῦ Κυρ Μανωλάκη ἀποφασίζει νὰ σώσῃ τὸν σωτήρᾶ του ἀπὸ τοῦ ὀλέθρου καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τούτῳ ἐμπεισμένως τὴν μητέρα του εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἐμμανουὴλ ἵνα συμβουλευσῇ τὴν σύζυγόν του ὅπως παντὶ σθένει ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς εἰς Ἀδὰν μεταβάσεως, διότι ἡ ζωὴ του ἄρκετον διέτρεχε κίνδυνον. Μετὰ δύο ὥρας ὁ Ἐμμανουὴλ ἐπιστρέφει οὐκαδε ἐκ τῆς Μητροπόλεως ἀνύποπτος ἵνα προετοιμασθῇ διὰ τὴν εἰς Ἀδὰν ἐξδρομὴν, εὐρίσκει ἑκπληκτος τὴν σύζυγον θρηνοῦσαν μετὰ τῆς λοιπῆς οἰκογενείας καὶ μανθάνει παρ' αὐτῆς τὰ σκευωρηθέντα. Ἀχιλλεῖος ὀργὴ ἐπορφύρωσε τότε τὴν ὄψιν τοῦ ἥρωος ὅστις καθισχυράσας τὴν οἰκογένειαν καί, ὡς εἰκόσ, ἀποφυγὼν τὴν ὀλεθρίαν ἐξδρομὴν, τὴν ἐπαύριον δι' ἧς εἶχεν ἰσχύος ἀναγκάζει τὸν βδελυρὸν ἐχθρὸν νὰ πληρώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Μεθ' ὃ διαθέσας τὰ κατ' αὐτὸν καὶ ἀποχαιρέτισας τὴν σύζυγον καὶ τοὺς δύο ἀνήλικας υἱοὺς του ἐξαιτησάμενος δὲ καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Μητροπολίτου, ἐπιβὰς ὑπερηφάνου καὶ θυμωειδοῦς κέλητος (κατάνα;) ἀπέρχεται εἰς Δοβίσταν, ὅπου διατάξας τὰ τοῦ μέλλοντος ἐν τῇ πατρίδι ἀγῶνος, τοῦ ὁποίου τὴν διεξαγωγὴν κατέλειπεν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀδελφούς του καὶ τοὺς ἱερανοτέρους προκρίτους, οἵτινες εἶχον ἤδη ἐξοπλίσει πάντα τὰ χωρία, ἀπεχαιρέτισε φίλῃσας τὸ πατριον ἔδαφος, εὐχόμενος δὲ πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας ὑπὲρ εὐδοώσεω τοῦ ἀγῶνος καὶ δηλώσας ὅτι μεταβαίνει «εἰς τὴν μεγάλην χώραν» ἀπῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν υἱῶν του, ἀρίστων σκοπευτῶν, 15 Σερβαίων νέων καὶ ἱεραῶν Δοβιστινῶν. Ἐκ Δοβίστης μεταβαίνων εἰς Δράμιαν ἐστρατολόγησεν ἄλλους 250 ἀφωσιωμένους νέους ἐκ τῆς περιφερείας Ζίχνης, Παγγαίου καὶ Δράμας καὶ συστήσας αὐτοῖς νὰ ἀναμένωσιν αὐτὸν ἄγρυπνοι καὶ ἑτοίμοι εἰς τὸν μέλλοντα ἀγῶνα ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου κατορθώσας διὰ τῆς εὐφυΐας του νὰ παραμείνῃ ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος ἄγνωστος τοῖς Τούρκοις, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ τινος φίλου του Κασσανδρέως ἐτέλεσε πολυμηρότατον καὶ ἀξιοθαύμαστον ἔργον. Εἰσήγαγε δηλαδὴ εἰς τὴν κατωτέραν ὑπηρεσίαν τοῦ Σουλτάνου πιστοὺς καὶ ἀφωσιωμένους Ἕλληνας συνεργάτας του ὑπὸ τὸ πρόσχημα κουρέων, καφετζήδων καὶ Μπερντέ-Τσιαούσηδων (θυρωρῶν) τῇς Ἑλληνομάχου Μεγαλειότητος, εἶχε δὲ πέσει ὁ λαχνὸς εἰς τὸν κουρέα ἵνα ἐξαποστείλῃ εἰς τὰ Πιλαφοπαγῆ ὄρη καὶ τοὺς μελιερόας ποταμοὺς τὸν ἄγριον τύραννον ὁπότε τὸ σχέδιον προϋδόθη, καὶ ὁ Ἑμμανουὴλ Παπᾶς ἐπὶ τοῦ

ἑτοίμου πρὸς ὑποπλοῦν ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ ναυπη-
γηθέντος, ἐξοπλισθέντος καὶ πληρωθέντος πλοίου
του ἐξώρμησε τοῦ λιμένος Κων)πόλεως μετὰ πλεί-
στων ἐπαναστατῶν κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1821 καὶ ἀπέβη
εἰς τὴν Χαλκιδικὴν ὅπου ἔσπευσαν οἱ προορηθέντες
ἐκ Σερρῶν, Ζίχνης, Παγγαίου καὶ Δράμας νέου
ἡγούμενος δὲ 2,500 ἐν συνόλῳ ἀνδρῶν κηρύττει
τὴν ἐπανάστασιν, ἥτις μονομερῶς εἶχεν ἐκραγῇ καὶ
ἐν τῇ περιφερείᾳ Σερρῶν καὶ Ζίχνης. Ἀγωνισθεὶς
ἐν Χαλκιδικῇ ὡς λέων ἐπὶ ἓνα μῆνα κατ' ἐχθρικῆς
δυνάμεως ἀσυγκρίτως πολυαριθμοτέρας ἐπληρώθη
εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα κατὰ τὴν τελευταίαν τετρα-
ήμερον λυσσώδη μάχην. Πλείστοι Σερραῖοι καὶ
Δοβιστινοὶ συλληφθέντες· καθιερῶντο τότε ὑπὸ
τῶν Τούρκων καὶ 6-7 Πατέρες τῆς Μονῆς τοῦ Τι-
μίου Προδρόμου, ὡς ὁ Δικαῖος, ὁ Διάκονος, ὁ Ἱε-
ροψάλτης καὶ ἄλλοι ὀνομαστί ἀπαριθμούμενοι ὑπὸ
τοῦ Πανος. Προηγούμενου καὶ Ταμίου τῆς Μονῆς
κ. Χριστοφόρου, Διδασκάλου τῆς Θεολογίας, ἐν
τῷ ἀξιολόγῳ αὐτοῦ ἔργῳ «Προσκυνητᾶριον τῆς Μ.
τοῦ Τ. Προδρόμου». Πλὴν ἄλλ' ὅμως τὸ κίνημα
δυστυχῶς ἀπέτυχεν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σερρῶν, οὔτε
μεσογείῳ, ἔνεκα τοῦ πυκνοῦ Τουρκικοῦ πληθυσμοῦ,
ἄγριαι δὲ τῶν τυράννων ὁρδαὶ κατισχύσασαι διὰ
τὴν ἀριθμητικὴν ὑπεροχὴν, κατέσφαξαν τοὺς κατοί-
κους τῆς Χαλκιδικῆς ἐρημώσασαι τὴν ὠραίαν ἐκεί-
νην Χερσόνησον. Ἐν τῷ Τουρκικῷ παρὰ τὰ Λαζ-
κοβίγια συνοικισμῷ Δεδέ-μπαλη σφίζεται εἰσέτι, ὡς
λάφυρον, θανμάσιον καὶ μέγα ἐπὶ πύργου ὠρολό-
γιον (1) μετὰ εὐηχοτάτου κώδωνος ἀρπαγὲν τότε

1) Τοῦτο οἱ παντὸς καλοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἔργου ζηλωταὶ
δύσμοροι Δοξατινοὶ κατὰ σύστασιν ἡμῶν ἐπεχείρησαν ἀγο-

ἐκ Πολυγύρου, δωρεὰ τῇ; ἡρώϊκῃ; οἰκογενεΐα; Γερογιάννῃ. Ὁ κώδων διατηρῶν εἰσέτι τοῦ; ἐπ' αὐτοῦ σταυροῦς μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ δωρητοῦ ἐγκεχαραγμένα, πενθίμως σημίνα; ἐπὶ ἓνα ἤδη αἰῶνα τὰ; δουλείους τῇ; αἰχμαλωσίᾳ; του ὄρα; νῦν ἀγωνιζοῦ; δυνῶν τὸν ἐλευθερὸν ἤδη τοῦ Παγγαίου. τῇ; Ἀμφιπόλεω; καὶ τῇ; Ἠϊόνος; ἀέρα. διαμαρτύρεται βαρύβρομος; κατὰ τῇ; διαρκούσης ἐπὶ αἰχμαλωσίᾳ; του ἀπαιτῶν παρὰ τῶν Ἐλευθερωτῶν τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ παλινότησιν του εἰς τὴν παλαιὰν αὐτοῦ ἔδραν.

Δι' ἐπισήμου ἐγγράφου ὁ ἀείμνητος Δημήτριος Ὑψηλάντης; Γεννῶ; Ἐπίτροπος; τῇ; Ἐπαναστατικῇ; Κυβερνήσεω; ἐ; Ναυπλίου διορίζει τὸν Ἐμμανουὴλ Παπᾶν « Ἀρχιστράτηγον τῶν Δυνάμεων Μακεδονίας; », διότι ἰδίαι; δαπάναι; ἐξήγειρε τὴν Μακεδονίαν εἰς ἐπανάστασιν, οὐκ ὀλίγα εἰσπενεγκὼν καὶ εἰσφέρων ὑπὲρ τῇ; κοινῇ; Ἐλευθερίας, σφῆζον τοῦ; ἀδυνατοῦς ὁμογενεῖ; τῇ; Θυρσαλονάκῃ; τῶν Σερρῶν, τοῦ Ἀγίου Ὄρους, τῇ; Κασσάνδρας καὶ ὕλης; τῇ; Χαλκιδικῇ;.

ῥάζοντες ν' ἀπολυτρώσωσι πρὸ εἰῶν, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι τοῦ συνοικισμοῦ φανατικῶς καὶ ὀργίλως ἀπέκρουσαν τὴν πρότασιν. Μετ' εὐχαριστήσεως μανθάνω ἤδη, ὅτι τὸ ὥρολόγιον μετὰ τοῦ κώδωνος ἀπληλευθέρωσεν ὁ Πρόμαχος καὶ Ἐλευθερωτῆς τοῦ Παγγαίου γενναῖος ὀπλαρχηγὸς Δούκας ὁ Σερραῖος, θερμῶς ὑποστηρίξας τὸ παρὸν σύγγραμμα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκφράζω ἐκ μέρους τῆς γενετικῆς μου Ροδολείβους καὶ ἀπάσης τῆς ἑρατεινῆς ἐκεῖνης περιφερείας αἰδιδιον εὐγνωμοσύνην, ἀναγκάγων αὐτὸν ἐν τῇ συγχρόνῳ ἱστορίᾳ ὥς Σωτήρα τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρίδος καὶ ἰδρυτὴν τῆς αὐτόθι Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας.

Ὅκτὼ εἶχεν υἱοὺς ὁ ἀνὴρ, τὸν πρῶτον Ἰωάννην, πνιγέντα ἐν θήρᾳ νησσῶν κατὰ τὰ τέλματα τῆς Κερκινίτιδος, δεύτερον Ἰωάννην, μετασχόντα τοῦ ἀγῶνος, τὸν Ἀθανάσιον, Ἀλέξανδρον, Δημήτριον, Γεώργιον, Νικόλαον, Ἀναστάσιον, Κωνσταντῖνον καὶ Ἀριστείδην, τρεῖς δὲ θυγατέρας, τὴν Εὐφροσύνην, Θεονύμφην καὶ Ἑλένην. Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Ἰωάννην ὡς γραμματέα, ὑπασπιστὴν δὲ τὸν Ἰωάννην Χατζηπέτρον. Οἱ ἐπὶ πρῶτοι υἱοὶ πάντες ἐξεπαιδεύθησαν ἐν Εὐρώπῃ. Ἐκ τούτων οἱ τρεῖς, ἧτοι ὁ πρεσβύτερος πάντων Ἀναστάσιος, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀθανάσιος κατόικουν ἐν Βιέννῃ διευθύνοντες τὸ αὐτόθι ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ πατρὸς των, τοὺς δὲ ἄλλους τρεῖς, ἧτοι τὸν Δημήτριον, Γεώργιον καὶ Νικόλαον ἐξέπεμψεν ὑπὸ ἄλλους ἀρχηγοὺς ἵνα ἀγωνισθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐξεγερθείσης Πατρίδος.

Γενναϊότατα πολεμήσας ὁ Σερραῖος ἀγωνιστὴς ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλ' ἰδὼν αὐτόθι φεῦ! ἀποτυχὸν τὸ μέγα αὐτοῦ ἐγχείρημα, βαρυθυμήσας ἀπεβιβάσθη εἰς Κόρινθον, συνεχίζων ἐν Πελοποννήσῳ τὴν πολεμικὴν του δρᾶσιν. Ἀλλ' ἐπὶ ἐννέα μόνον μῆνας ἡδυνήθη ἐκεῖ νὰ δράσῃ. Καμφθεὶς θανασίμως ὑπὸ τῆς ἐν τῇ πατριδί ἀποτυχίας τοῦ ἀγῶνος, ἐπλήγη ἐκ κεραυνοβόλου ἀποπληξίας ἐν τῷ πλοίῳ, ἔνθα παρέδωκε τὴν μεγάλην Μακεδονικὴν του ψυχὴν προῶρως ἐν ἡλικίᾳ 51 ἐτῶν καὶ ἐτάφη ἐν Ὑδρᾷ μετὰ μεγίστων τιμῶν ὑπὸ τῶν Ὑδραίων, καταλιπὼν τοῖς πατρῷζουσιν υἱοῖς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου. Οἱ τὸ ἐν Βιέννῃ μέγα πατρικὸν κατάστημα διευθύνοντες τότε υἱοί, ἧτοι ὁ Ἀναστάσιος, ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀθανάσιος μα-

~~χόντες τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἐγκατέλειπον τὴν~~

ἔμπορικῶς τῶν ἐπιχειρήσεις κλείσαντες τὸ κατὰστήμα καὶ ἔσπευσαν νὰ ἀναπληρωθοῦσιν ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι τὸν ἐκλιπόντα πατέρα. Καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἀπέθανεν ἀγωνιζόμενος ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Μάρκου Βότσαρη, ὁ δὲ Ἀθανάσιος πολεμῶν ἐν Ἀταλάντῃ συνελήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἀπεκεφαλίσθη ἐν Χαλκίδι, καὶ ὁ πρεσβύτερος πάντων νυμφευθεὶς ἐν Βιέννῃ μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ ἐθνομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε΄. μετέσχε καὶ οὗτος τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐπιζήσας ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ὁπότε καὶ διωρίσθη διὰ τὴν μόρφωσίν του καὶ τὰς μεγάλας θυσίας τῆς οἰκογενείας του ἑπαρχος Πατρῶν. Ἐκ τῶν λοιπῶν τессάρων υἱῶν ὁ Νικόλαος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς διωρισθεὶς κατὰ πρῶτον γραμματεὺς τῆς ὑπὸ τὸν Δ. Ὑψηλάντην Κυβερνήσεως, ἐρρίφθη εἰτα εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἐφονεύθη ἐν αἵματηρᾷ μάχῃ ὑπὸ τὸν Παπαφλέσσαν, ἀνεγράφη δὲ τὸ ὄνομά του ἐν Μανσωλείῳ· ὁ δὲ Δημήτριος ἀπηγγονίσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τὸ Νεόκαστρον. ὁ Γεώργιος ἐφονεύθη καὶ οὗτος ἐν μάχῃ, καὶ τέλος ὁ Ἰωάννης ἀπέθανεν ἀγωνιζόμενος ἐν Λαμίᾳ.

Οἱ Τούρκοι μαθόντες ὅτι ὁ ἀείμνηστος ἦν ἡ ψυχὴ τοῦ ὅλου κινήματος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ὅτι ἐν Σέρραις ὠργανώθη τὸ ὅλον σχέδιον τῆς ἐξεγέρσεως, ἐφρῦαξαν ἐκ λύσσης πνέοντες ἀγρίαν ἐκδίκησιν. Καὶ ἔβηγον ἤδη τὰ μαιφόμενα φάσγανα αἰμοχαρεῖς Μπασημποζοῦχοι παρασκευάζοντες σφαγὰς τῶν ἐν Σέρραις Ἑλλήνων, ὁπότε ἀπροσδοκῆτως ἐσώθη ἡ ὁμογένεια ἐκ βεβαίου ὀλέθρου. Ἐξῆς τότε εὐλαβῆς Λευΐτης ὁ Σακελλάριος Ἰωάννης οἰκῶν ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐνορίαν Ἀγίου Νικολάου παρὰ τὸ τεῖχος οἰκίᾳ, ξῆθα πρὸ τοῦ ἐμπρησμοῦ κατῴκει ἡ οἰκογένεια Φωκᾶ,

Τοῦτῶν ἰσχυρός τις Τοῦρκος ὁ Μεχμέτ-μπεης σέβων περιέβαλλε διὰ τρυφῆς ἐμπιστοσύνην, ὥστε εἶχεν ὡς σύμβουλον καὶ γραμματέα. Ἀποστέργων ὁ θεοσεβής καὶ μισόκακος ἐκεῖνος Τοῦρκος τὰ ὑπὸ τῶν ὁμοεθνῶν του κατὰ τῶν ἀθῶων καὶ ἀόπλων ραγιάδων τῶν Σερρῶν τεκταινόμενα, ἀπεκάλυψε τὸ τρομερὸν μυστικὸν εἰς τὸν Αἰδέσιμον Σακελλάριον, ὅστις πάραυτα ἀνεκοίνωσεν αὐτὸ εἰς τὸν τότε Μητροπολίτην Χρῦσανθον, τὸν εἶτα Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Καὶ ἤδη τὰ φανατικὰ στίφη ὥρμησαν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἣν προλαβόντες ἔκλεισαν οἱ Ἕλληνες, μόλις δ' ἐσώθη ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ τελευταῖος ἀπολειφθεὶς χρυσοχόος Κούσης⁽¹⁾ δεχθεὶς ἀβλαβές πληγῆμα μαχαίρα· εἰς τὰς χεῖρας καθ' ἣν σπιγμὴν κατεβίβαζε τὸ σανίδινον παράθυρον (κεπέγκι) τοῦ ἐργαστηρίου του. Δύο κοράσια ἐν ταῖς παρὰ τὴν οἰκίαν Σταμούλη κρήναις ἐσφάγησαν καὶ εἰς ἀρτοποιῶς ἐν Ἰρὶ-Τσινάρ, τὸ κακὸν περιορίσθη εἰς ταῦτα μόνον, διότι ὁ θαρραλέος Μητροπολίτης ἐπιβὰς τοῦ ἵππου του ἔσπευσεν μετὰ τῶν προϋχόντων εἰς τὸ Διοικητήριον καὶ κατήγγειλε τὴν ἐπιβουλὴν εἰς τὸν Διοικητὴν ἐντόνως διαμαρτυρηθεὶς. Ὁ Καϊμακίμης⁽²⁾ μὴ συμμεριζόμενος τὰς ἰδέας τῶν φανατι-

(1) Πάππος πρὸς πατρός τοῦ πρώτου μετὰ τὸ Τουρκικὸν Σύνταγμα ἐθνομάρτυρος ἐν Σέρραις πολυθρηνίτου Λαζάρου Κούση, γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, ἀγριῶς πρὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου του δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ Νεοτουρκικοῦ Κομιτάτου τῇ 31 Ἰουλίου 1909, ἐξάδελφος δὲ τῶν ἐν Βιέννῃ εὐεργετῶν τῶν Σερρῶν ἀδελφῶν Δεσύπτα.

(2) Αἱ Σακελλαρίου Ἰωάννου καὶ Σακελλαρίου καὶ Σακελλαρίου

κῶν Τούρκων, ἀπεῖλαι ἀμέσως ἔφαιπτο μετ' ἐφίππων χωροφυλάκων εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν συνοικίαν κραυγάζων καὶ διατάσσων ἵνα μηδεὶς Τούρκος ἐξέλθῃ τῇ οἰκίᾳ του μηδὲ νὰ ἐπιχειρήσῃ τι κατὰ τῶν Χριστιανῶν διότι θὰ κρεμασθῇ. Αἱ ἀπειλαὶ ἀνεχαίτισαν τοὺς σφαγεῖς καὶ ἡ ὁμογένεια τῶν Σερρών ἐσώθη. Ἦν δὲ ὁ γδότη τοῦ Μαΐου τοῦ 1821, μνήμη τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Εὐλόγως ὄθεν ὁ ἅγιος Εὐαγγελιστὴς ἐθεωρήθη σωτὴρ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Σερρών καὶ Πατρῶν αὐτῆς, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ ὅσιοι πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἱ. Προδρόμου, τῇ ἐπὶ τοῦ ὄρου τοῦ Μενοικέως, εὐγνωμονοῦντες ἰδρύσαντο αὐτῷ τὸν ἤδη σωζόμενον ἐν Ἄνω Καμενίκῃ φερώνυμον ναὸν ὡς σωτήριον καὶ εὐχαριστήριον ἀνάθημα μετὰ 14 ὁλ. ἔτη, ἥτοι τῷ 1835 ὁπότε ὁ σάλος κατηνύσθη καὶ τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας ἐχαλαρώθησαν ἐκ τῆς κηρυχθείσης ἤδη Ἀνεξαρτησίας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, Ἀλλὰ τὴν κατὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ γενναίου Σερραίου ἀγωνιστοῦ Τουρκικὴν λύσαν, οὐδεὶς ἠδυνήθη ν' ἀναχαιτίσῃ. Πάντων τῶν ἐνηλίκων ἀρρένων τέκνων μετὰ τοῦ πατρὸς ἀπόντων εἰς τὴν ἐπανάστασιν, ἡ σύζυγος τοῦ ἀειμνήστου «ἀρχόντισσα Ἀφέντρα» ὁ ἀδελφός τῆς Μιχαὴλ καὶ τὰ τέκνα τῆς Ἑλένης (εἶτα μήτερ ἀδελφῶν Ἱ. Καπέτη) Κωνσταντῖνος καὶ Ἀριστείδης ἐγένοντο ὁ στόχος τῆς μαινομένης ἐκδικήσεως τῶν ἐξηγριωμένων τυράννων ριφθέντες εἰς τὴν εἰρκτήν. Ὁ ἄγριος Σουλτᾶνος Μαχμουτ διέταξε τὴν ἀμεσον ἀποκεφάλισιν ὅλης τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐπαναστάτου. Ὁ Σατράπης τῶν Σερρών Γιουσούφ πασσᾶς ὁ Σέρρεςλης ἀρχεταὶ ἐκτελῶν τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του. Ἀφαιρεῖ ἐκ τῶν εἰσέτι σφριζομένων καὶ μετὰ τὸν ἐμπερη-

πρόν μαγαζείων τῆς οἰκίας τοῦ ἀοιδίου τὸν ἐναπολειφθέντα πλούτον ἦτοι 13 ἐν συνόλῳ βαρέλια χρυσῶν φλωρίων, καὶ μετὰ τελείαν λεηλασίαν παραδίδει τὴν οἰκίαν εἰς τὰς φλόγας, πιναρῶν τινων Ἑβραίων δαδουχούντων. Γέρον τι γείτων μοι ἔλεγε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὅτι παιδίον τότε ὢν εἶδεν ἰδίῳι ὄμμασι σκορπιζόμενα εἰς τὴν ὁδὸν ἐκ τῶν φορτωμένων βαρελίων πολλὰ φλωρία ἐκ τῶν ὁποίων μετέδωκεν αὐτῷ 3-4 εἰς τῶν λεηλατούντων τὸν οἶκον Τούρκων. Καὶ ἤδη ὁ ἄγριος σατράπη; Γιουσούφ ἔδιδε διαταγὰς περὶ ἀποκεφαλίσσεως ἐν τῇ εἰρκτῇ ἀπάσῃ; τῆς ἡρωϊκῆς οἰκογενείας, ὅποτε καὶ πάλιν ὁ ἀοιδίος Μητροπολίτης Χρῦσανθος, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Κυρᾶς Ἀφέντρας ἐκποιήσας πολύτιμον ναρθήκιον (1) πλήρες βαρυτίμων κοσμημάτων ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ὑπὸ τῆς μάρτυρος γυναικὸς ἅμα τῇ ἐγκαθεύδει καὶ ἀνοιχθὲν ἐν πλήρει συνεδρίᾳ τῶν προϋχόντων τῆς Κοινότητος ἐν τῇ Μητροπόλει, οὐ μόνον ἐξηγόρασσε διὰ τῆς ἀξίας τῶν πολυθέντων κοσμημάτων τὴν ζωὴν συμπάσης τῆς ἡρωϊκῆς οἰκογενείας ἀλλὰ καὶ ἐπέτυχεν ἵνα μετὰ πενταετῇ εἰρκτῇ μετριασθῇ ἡ ποινὴ τῷ 1826 εἰς ἑπταετῇ ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν περιορισμὸν ἐν τῇ κατὰ τὴν ἐνορίαν Ἀγίου Νικολάου οἰκίᾳ τοῦ ὁμογενοῦς Μπέρβαλη. Ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς τελείως τῆς ποινῆς ἡ οἰκογένεια τῷ 1833 ἐπὶ Ὀθωνος μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἀνεξάρτητον Βασίλειον καὶ αὐτὸς διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Πατριαρχεύοντος ἤδη ἀπὸ Σερρῶν Χρυσάν-

(1) Ἐν πρακτικῷ τοῦ Παλαιοῦ Κώδικος γίνεται ἀπαρίθμησις τῶν ἐν τῷ ναρθήκιῳ τιμαλφῶν μαρτυρούντων τὸν ὄλβον τοῦ σεπτοῦ ἀνδρός.

θου, ἀποφυλακίσαντος καὶ τοὺς ἐν Κωνσταντινου-
πόλει ἐγκαθεύοντους πατέρας τῆς Ἰ. Μονῆς τοῦ Ἱ.
Προδρομοῦ μετὰ τῶν Σερραίων καὶ Δοβιστινῶν
πολιτῶν. Μεταξὺ τῶν ἀνηκούστων βασανιστηρίων
τῆς μαρτυρικῆς οἰκογενείας καταλέγομεν καὶ τοὺς
στιγματισμοὺς τοῦ αὐχένος καὶ μετώπου διὰ πεν-
ρακτωμένων ἐσχαρῶν (πυροστιῶν) καὶ τὰς περιχύ-
σεις διὰ ξένουτος σησαμελαίου.

Ἡ πρεσβυτέρα τῶν θυγατέρων του Εὐφροσύνης
συνελεύθη πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως μετὰ τοῦ ἐν
Γαλαζίῳ τῆς Ρουμανίας ὁμογενοῦς ἐμπόρου Δη-
μητρίου Καλτσαίου, ἀποκτήσασα δύο τέκνα, Σοφίαν
καὶ Ἀλέξανδρον. Ὁ νεώτερος υἱὸς Κωνσταντῖνος
ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς ἐν ἡλικίᾳ 14 ἐτῶν. Οὗτος
συνγκλίς ἐπισκέπτετο τὸν ἐπιζήσαντα πρεσβύτερον
ἀδελφόν του Ἀναστάσιον, Ἐπαρχον Πατρῶν, δια-
φυλάξαντα ἅπαντα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ τὴν
ἀλληλογραφίαν τοῦ μεγάλου πατρός του. Μετὰ δὲ
τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ σύζυγος ἄεικτος οὕσα παρέ-
δωκεν ἐν Πάτραις τῇ μόνῃ τούτῳ ἤδη ἀπολειφθέντι
νύμφῃ τοῦ Ἑμμανουὴλ Παπαῦ καὶ ἀνδραδέλφῳ τῆς
τὰ πολύτητα ταῦτα ἔγγραφα. Καὶ διεσφύζοντο πάντα
ταῦτα τὰ ἱστορικά κειμήλια ἐν τῇ οἴκῳ τοῦ ἀει-
μνήστου, ὅποτε τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1907 ἐρευνή-
γενομένης ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν ἐν τῇ γείτονι
συνοικίᾳ τῶν Ἄνω Ταξιαρχῶν πρὸς ἀνακάλυψιν
Ἑλλήνων ἀνταρτῶν, αἱ ἐπιζῶσαι ἔγγονοι κατέκλυ-
σαν δυστυχῶς σάκκον ὁλόκληρον τούτων ἐκ φόβου
μὴ ἡ ἔρευνα ἐπεκταθῇ καὶ παρ' αὐταῖς. Ἄλλος
δὲ σάκκος πολλῶ πρότερον διὰ τοῦ Προξενείου ἀπε-
στάλη εἰς Ἀθήνας, ἀποτεθεὶς εὐτυχῶς ἐν τῷ Ἐθνο-
λογικῷ Μουσείῳ. Ἐσφύζοντο δὲ ἐν τῇ οἴκῳ τοῦ
ἀνδρός μέχρι τοῦ ἀνοικτίρμονος ἐμπρησμοῦ τῆς

πόλεως τῇ 28 Ἰουνίου π.Ῐ. ἐπὶ παρόσημα καὶ ὀγκώδεις βιβλίον ἀλληλογραφίας τῶν υἱῶν του μετὰ τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν, ἐπιφανῶν Ἑλλήνων. Ὁ δὲ ἀείμνηστος εἶχεν ἀλληλογραφίαν, (ἣν ἅπασαν ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ διεξέλθω) μετὰ τοῦ Δ. Ὑψηλάντου, Μαυροκορδάτου, Κολοκοτρώνη, Μάρκου Μπότσαρη, Καραϊσκάκη, Καπετὰν Γρίβα καὶ πλείστων ἄλλων ἡρώων τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ ἡρώος Ἑλένη, συζευχθεῖσα ἔγκριτον πολίτην. τὸν ἀείμνηστον Ἰωάννην Καπέτην, ἔδωκεν εἰς τὴν ὁμογενῇ κοινωνίαν Σεργῶν δύο ἄξια τέκνα της, τὸν Κωνσταντῖνον καὶ Δημήτριον. Τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Καπέτη, μεγαλεμπόρου τῆς πόλεως Σεργῶν καὶ ὑκοπροξένου τῆς Μεγάλης Βρεττανίας τὰς πρὸς τὴν ὅλην πατρίδα ὑπηρεσίας ἰδίᾳ δὲ τὰς μετὰ τὴν κήρυξιν τῶν Βουλγάρων ὡς σχισματικῶν ἐπαξίως ἐπεβράβευσεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπονείμασα αὐτῷ τὸν Σταυρὸν τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Σωτήρος. Οὐδεὶς δὲ ἐν Σέρραις ἀγνοεῖ πόσον ἐμόχθησεν ὁ ἔγκριτος ἐκεῖνος πολίτης ὡς ἔφορος καὶ ταμίας τῶν Ἐκπαιδευτηρίων ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Γυμνασίου καὶ τῆς ἀνυψώσεως πάντων τῶν ἐκπαιδευτικῶν καθιδρυμάτων εἰς ἐπίζηλον περιωπὴν, συντελέσας καὶ ὡς ἐπίλεκτον μέλος τοῦ περὶ τὰ τέλη τοῦ λήξοντος αἰῶνος ἀκμάσαντος ἐνταῦθα Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου εἰς τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν. Τούτου υἱὸς εἶνε ὁ κ. Ἰωάννης Κ. Καπέτης ταμίας τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑποκαταστήματος τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, φέρελπις καὶ χρηστότατος νέος, ὁ μόνος ἐπιζῶν ἄρρην ἀπόγονος τοῦ ἡρώος, δισέγγονος καὶ ἄξιος κληρονόμος τῆς δόξης τοῦ μεγάλου

πάππου του. εἰς αἰώνιον μνημόσυνον τοῦ ὁποίου μετὰ θερμῆς εὐλαβείας καὶ φιλοτιμίας ὑποστήριξεν αὐθόρμητος τὸ παρὸν ἔργον, ἐφ' ᾧ δημοσίᾳ ἀπο- νέμω αὐτῷ τὸν προσήκοντα ἔπαινον. Πλάγιοι συγ- γενεῖς τοῦ ἥρωος εἶνε πολλοὶ τῶν προκρίτων τῆς εὐάνδρου Δοβίστης.

Ὁ υἱὸς τοῦ ἥρωος Κωνσταντῖνος ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὕστερον ἐπιζήσας ἀπέθανε καταλιπὼν τὴν σύζυγόν Ἑλένην, καὶ ὡς τελευταίου; θήλει; βλαστοῦς τῆς κλεινῆς πατρῆας οἰκογενείας τὰς δύο του θυγατέρας Ζωὴν καὶ Χαρίκλειαν. Ἐνοῖα πενία ἔζη ἡ ἀτυχὴς αὕτη τριάς τῶν ὀρφανῶν γυναικῶν οὐδεῖς ἐν Σέρραις ἀγνοεῖ. Ἀλγεινότατον δὲ ὅτι μέχρι τῆς ἀπελευθε- ρώσεως τῆς πόλεως οὐδεμία παρὰ τῇ Σεβαστῇ ἡμῶν Κυβερνήσει ἐνέργεια ἐγένετα ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν τού- των ἐγγόνων τοῦ ἀνδρὸς τοῦ θυσιάσαντος ὑπὲρ ἐλευθερίας τοῦ Ἑθνους ἅπασαν τὴν κολοσσιαίαν αὐτοῦ περιουσίαν καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἑξ υἱῶν του !

Ἄλλ' ὅ,τι δὲν ἠδυνήθη νὰ πράξῃ πρὸς τὰς ἀτυ- χεῖς ταύτας γυναῖκας ἡ μάτην ἐπὶ μακρὰ ἔτη προσ- δοχωμένη πατριωτικὴ ἀντιπελάργησις καὶ εὐγνω- μοσύνη. τὸ κατρώθωσεν ἡ βελόνη τῆς πρესβυτέρας ἐγγόνης Ζωῆς· αὕτη ράπτουσα καὶ κεντοῦσα μέχρι ἕξαντλήσεως τῆς ὀράσεως, παρεῖχε τὸν ἄρτον εἰς τὴν παραλυτικὴν μητέρα καὶ ἀνάπηρον ἀδελφὴν.

Ἀλλὰ δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ ὅσον ἱερὰ καὶ ἐθνικὴ τόσον καὶ θλιβερὰ τραγωδία τῆς μαρτυρικῆς ταύτης οἰκογενείας. Φαίνεται ὅτι ἡ ἐθνικὴ εἰμαρμένη προ- ὥρισεν ἵνα ἅπασα ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐρικυδοῦς ἀν- δρὸς θυσιασθῇ οὐ μόνον εἰς τὸν ἕνα, ἀλλ' εἰς τοὺς διassoὺς ἐχθροὺς τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Καλλιερήσασα τὸν Ἐμμανουὴλ Παπᾶν καὶ τοὺς ἑξ υἱοὺς του ὑπὲρ

τῆς κατὰ τῶν Τούρκων μαχομένης, ὠλοκαύτωσε τὴν νύμφην αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κατὰ τῶν ρουπαρῶν Βουλγάρων παλαιούσης Πατρίδος! Ἐκορέσθη ὁ Τουρκικὸς Μινώταυρος ἀφθόνου βορᾶς ἐκ τῆς κλεινῆς οἰκογενείας, ἔπρεπε νὰ χορτασθῇ καὶ ὁ καρχαρόδου; Βουλγαρικὸς λυσσῶν υἱανόλυκος!

Κατὰ τὴν 28 Ἰουνίου ἐ. ἔ. τὴν ἀποφράδα μὲν ἐκείνην ἀλλὰ καὶ πασῶν ἡδίστην ἡμέραν, καθ' ἣν αἱ ὀβίδες αἱ βόμβαι καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἀφάνταστα καταστρεπτικὰ ἐπινοήματα τῶν κακούργων ὀρθῶν τοῦ ἐκφύλου Βουρβωνικοῦ ἐκτρώματος καὶ αἱμοβόρου Τσαρύλου (ζηλώσαντος τὴν θεοστυγῇ δόξῃ τοῦ πρώτου καταστροφέως τῶν Σερρῶν τῷ 1206 παλαιοῦ προκατόχου τοῦ Σκυλογιάννη) ἀναγκάσαντα τῶν Σερρῶν τὰ ἀπόλεσμα πλήθῃ εἰς τὴν σωτηρίαν πρὸς τὸ παρὰ τὸν Στρυμόνα Ἑλληνικὸν στρατόπεδον ἔξοδον, ἔστηνον ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν οἰκοδομημάτων καὶ περιουσιῶν τῇ; πολυπλάγκτου πόλεως τὴν ἐπικήδειον πυρὰν τῆς ἐν Σέρραις καὶ πάσῃ τῇ Κωνσταντινιάδι ⁽¹⁾ χώρα ἐφημέρου μὲν ἀλλ' ἀπαισίας καὶ φρικώδους Βουλγαρικῆς Τυραννίας, ἡ παραλυτικὴ νύμφη τοῦ Ἑμμανουὴ. Παπᾶ Ἑλένη τὸ ὄνομα, ὀγδοηκοντοῦτις πρεσβυτίς, ἐχειραγωγεῖτο ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῆς Ζωῆς καὶ Χαρικλείας ὧς εἰς ἄσυλον εἰς τὸ Αὐστριακὸν προξενεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ ἔσχατος φιλανθρωπία τοῦ

(1) Βαθεῖαν ἀποτίνοντες εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν ἡμίθεον ἡμῶν ἐλευθερωτὴν καὶ λατρευτὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν Βουλγαροκτόνον, Κωνσταντινιάδα ὀνομάσαμεν οἱ Σερραῖοι πᾶσαν τὴν μετὰ Στρυμόνον καὶ Νέστον Ἑλληνικατάτην γῆν, ἣν ἐκεῖνος ἀπεκάθηρε τῶν στυγερῶν καὶ ἀλαστόρων κακούργων τοῦ Αἵμου ἀστραπιαίως.

πάσης εὐγνωμοσύνης; ἀξίου προξένου κ. Γ. Ζλάτκον ἤνοιξε προθύμως τὰς πύλας εἰς πάντας τοὺς ἔξαιτησμένους τὴν προστασίαν τῆς σημαίας τοῦ Λυαδικοῦ Κράτους; ὁμογενεῖς καθ' ἅπασαν τὴν τρομερὰν ἐβδομάδα τῆς 22-29 Ἰουνίου. Ἀλλὰ τὰ τέρατα μὴ σεβασθέντα τὴν σημαίαν, ἀφ' οὗ τὸν Θεὸν, ὡς ὠμολόγησαν, δὲν φοβοῦνται, ἀπήγαγον οἰκογενειακῶς τὸν προξένον ἀπὸ τοῦ ἀσύλου του εἰς τὰ ὄρη μετὰ τῶν υπερδιακοσίων ὑπὸ τὴν προστασίαν του ὁμογενῶν ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδίων καὶ βρεφῶν ἀκόμῃ. Αἱ τρεῖς ἀτυχεῖς γυναῖκες ἔνεκα τῆς παραλυτικῆς πρεσβύτιδος μὴ δυνάμεναι νὰ συμβαδίσωσι μετὰ τῶν εἰς σφαγὴν ἀπαγομένων ἱκετῶν τοῦ προξένου, ὑπέρησαν ἐν τῇ πορείᾳ, ὅποτε κατελήφθησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς πυρπολουμένης ἤδη πόλεως ὑπὸ σάφους; ἀγρίων Κομιτατζήδων, οἵτινες ἀφοῦ ἀφήρυσαν τὰ ἐντὸς τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν κεκρυμμένα ὅσα σπουδαῖα ἔγγραφα τοῦ πάππου των, ἅτινα κατέσχεσαν, καὶ τινὰ κοσμήματα, ἐν οἷς καὶ πολύτιμον δακτύλιον μετὰ Ἑλληνικοῦ Στέμματος ἐκ τιμίων λίθων, δῶρον τοῦ Δ. Ὑψηλάντου πρὸς τὸν πάππον των, ἀπέπνιξαν διὰ βρόχου τὴν γηραιὰν μητέρα. Ἐκλινον δὲ τὸν αὐχένα εἰς τὸν αὐτὸν αὐχένα φοιταλέον θάνατον καὶ αἱ θυγατέρες, ὅποτε τυχαῖως τις θόρυβος ἐν τῇ παρακειμένη ὁδῷ ἔτρεψε τοὺς ἀνάνδρους; δημιού; εἰς φυγὴν. Τοιοῦτοτρόπως αἱ δύο τῆνοι κόρη; ὡς ἐκ θαύματος σωθεῖσαι, μετὰ τὴν καρδίαν αἰμάτισουσιν ἐκ τῆς θλίψεως καὶ τῆς φρίκης, διασχίζουσι τὰς πολιορκουσὰς αὐτὰς φλόγας; καὶ Ἀντιγόνης λαβοῦσαι τάξιν ἀνορύττουσι διὰ τῶν δεινῶν ἐγκαυμάτων πλήρων χειρῶν των τὸν μητρικὸν τάφον ἐν τῇ αὐτῇ παρακειμένης οἰκίας, ἣν αἰνῶς ἔλειξε τὸ πατρὶάγον στοιχεῖον.

Ἡ Ἑλένη Κωνσταντίνου Παπᾶ ἐγένετο τὸ ὕστατον ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἱερεῖον τῆς ἐνδόξου ταύτης οἰκογενείας. Αἱ δύο ὀρφαναὶ καὶ παντέρημοι ἡδὴ ἔγγονα Ζωὴ καὶ Χαρίκλεια μετὰ τὴν τραγωδίαν ταύτην ἀνέσπιοι γυμναὶ καὶ ἄσιτοι ἠναγκάσθησαν νὰ καταλίπωσιν ἀμέσως τὴν Πάτριον τῶν Σερρῶν γῆν, ἣν ὁ πάππος τῶν τόσον ἐκλέϊσι, καὶ νὰ καταρύγῳσιν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἔνθα νὰ ζητήσωσι τὴν προστασίαν τῆς πατρικῆς ἡμῶν κυβερνήσεως διὰ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας κ. Σ. Δραγούμη, τοῦ πολιτικοῦ τούτου Πατριάρχου τῆς συγχρόνου Μακεδονίας, ἐφοδιασμέναι διὰ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν ἐγγράφων τῆς ταυτότητος καὶ συστατικῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ Κοινοῦ τοῦ Σερρῶν. Ἡδὴ εὐρίσκονται ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἀναγριβόλως θὰ τύχῳσι τῆς φιλοστόργου μερίμνης τῆς Κυβερνήσεως.

Τοσαύτην μόνον ἐπέτρεψαν τὴν ἐκπλήρωσιν μεγάλης καὶ ἱερᾶς ὀφειλῆς πρὸς τε τὸν κύνιστον Σερραῖον ἀγωνιστὴν καὶ τὴν νεωτέραν Ἱστορίαν τῆς ἐλευθέρως ἡδὴ Πατρίδος ἡμῶν Κωνσταντινιάδος οἱ πυρπολικοὶ δαυλοὶ τῶν ἀγρίων σιερῶν τοῦ ἀποτροπαίου Τσαρῦλου.

ὦ μακαρία καὶ γενναία ψυχὴ τοῦ Ἀεμινήστου ἡ ἐκ τοῦ δίφρου τοῦ Ἥλλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἑλευθερίας διφρηλατωῦσα ἡδὴ τὸν ἐλεύθερον ἐπὶ τέλους τοῦτον οὐρανὸν τῶν Σερρῶν, ἐπισχοῦσα χρυσόνωτον ἡνίαν ἐπίσκεψαι τὴν ἐκ τῆς τέφρας καὶ τῶν ἐρειπίων εἰς τὸ φῶς τῆς πατρίου ἐλευθερίας ἀναθοροῦσαν περιλημμένην γεννέθλιόν Σου γῆν.

Σὺ δὲ εὐτυχὴς καὶ φιλόπολις νεολαία τῶν Σερρῶν καὶ τῆς Δοβρίτης, γενοῦ εὐλαβὴς μιμήτρια τοῦ με-

γάλου Σομπολίτου Σου, διασχίματα δὲ τὰ μέγιστα
τῆς εὐκλειῆς τῶν Μεγάλων Ναυμάχων Πατρίδος
Ύδατος ἡγιασμένα καὶ πλήρη ἐνδόξων τροπαίων
γλαυκὰ τοῦ Αἰγαίου ὕδατος, ἐκ τοῦ τύμβου, ὃν χεῖρες
ἡρώων ἔδρυσαν, ἀνακόμισον καὶ ἐπανάγαγε εἰς τὸ
ἡλευθερωμένον πλῆθός τοις γενεαῖς τὸν
περιπόθητον Ἥρωα πρόκοινόν προστόνημα, καὶ
ἐνταῦθα ἀνάστησον αὐτὸν μαρμαρίνον καὶ αἰώνιον
ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Μητροπόλεως παρὰ τὸν οἶκόν σου.

Σε ἐλαχιν ὁ εὐτυχὴς κληρὸς νὰ ἐμπληρώσῃς τὸ
ἱερώτατον τοῦτο πρὸς τὸν ἄλκορα χεῖρος, ὅπως μάλιστα
ὠνειροπόλησαν ἐπὶ ἐνα αἰῶνα αἱ ἐν τῇ σκότει τῇ
δουλείᾳ κλείσασαι τοὺς ὀρθαλμοὺς προγενέστεραι
γενεαί.

Δάφνας περὶ αὐτὸν καὶ ἀμάραντα ἄνθη θὰ φε-
τεύσωσιν αἱ ἄβραϊ τῶν Σερραίων παρθένων χεῖρες,
αἰώνιον δ' αἶψον τῇ δόξῃ τοῦ θὰ ἀναμείψωσιν
αἱ Μενικειάδες καὶ Παγγαῖδες Μοῦσαι!

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπαίτην τὸν κάλλι-
μον σύρων ὑπὲρ τῶν πενομένων ἐργόνων τοῦ
Σερραίου ἥρωος, λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ κρη-
δάνω ὑπὲρ αὐτῶν τὰς εὐαισθητήτους χορδὰς τῆς
ἀνεξαντλήτου εὐσπλαχνίας τῆς πατρικῆς ἡμῶν
Κυβερνήσεως.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΦΙΛΟΜΟΝΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σερρών.— Ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Μητροπολίτης Σερρῶν κ. Ἀπόστολος. Ἡ Α. Ε. ὁ Νομάρχης Σερρῶν κ. Ε. Α. Καβαλλιεράτος. Ὁ Μέραρχος κ. Ν. Δελαγραμμάτικας ὑποστράτηγος. Τῇ εὐγενεῖ αὐτοῦ φροντίδι οἱ κ. ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἐλευθερωτικοῦ Στρατοῦ, ὁ Ταμίας καὶ ἑφοροὶ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων κ. Ι. Β. Σχοινᾶς σώματα 50. Τῇ εὐγενεῖ αὐτοῦ φροντίδι Νικόλαος Δούρος, Κων. Δ. Μαρούλης, Ν. Νικόλτσος, Σταμ. Β. Σταμούλης.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀναστ. Δολδούρα.— Ἀναστ. Δολδούρας (2), Γεώργ. Κ. Σγουρός, Κόκκος Θεολογόπουλος (Βῶλος), Χριστ. Σάββα (Σαρμουσακλή) 2, Νίκος Γ. Φιλιππίδης (23 πεζ. συντ. 4 λόχος Δράμα). Ὁ Σύλλογος τῶν Καπνεργατῶν τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Δ. Μέλφου σώματα 100.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ νέου ἥρωος τῶν Σερρῶν ὀπλαρχηγοῦ κ. Δούκα Ζέρβα. Δούκας Ζέρβας σώμ. 50, Μάρτσος Ἰωάννης, Κ. Ἀχέλας, Θ. Ἀναστασίου, Ἀναστ. Μελαγχροινός, Β. Βαβαλέκας, Κ. Ζούλος, Ἀλέξ. Β. Λύσος, Γ. Μαδεμλής, Παντ. Μαρβάκης, Δ. Μουτάκας, Κ. Μανάδης, Ι. Σκούρτας, Ι. Ματσίγγας, Β. Σκριάπας, Α. Βενιζέλος, Σ. Κράλιος, Νέστ. Ξυλούδης, Καράσαλης Ἀποστόλης, Κουζούρης, Μ. Βογιατζής, Ι. Μουντζούρης, Σωτ. Ντεγκτσής, Δ. Δραγάτης, Κ. Δούκας, Θωμᾶς Βαζάκας, Ν. Κοφτώρης, Ν. Κοφτωρούδης, Π. Καυταντζής, Τάκος κηπουρός, Τάκης Νικολάου ἀστυνόμος, Γ. Εὐθυμίου (Ἀθηναί), Χ. Νικολάου, Ν. Σαμαράς, Κωνστ. Τσιάσκας.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κ. Κρανᾶ, διευθυντοῦ τῶν Σχολῶν Προφήτου Ἡλιοῦ σώμ. 100.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Δημ. Γκίνη, Διευθυντοῦ τῆς Τραπεζίης Ἀντιπολῆς.— Ὁ κ. Δ. Γκίνης σώμ. 10, ὁ κ. Ν. Λιόντας 5, Σ. Πηχεῶν 2, Ἀθ. Ἀγγέλου, Ξεν. Πέντζου, Ἰωάννης Ἐπαμεινώνδου.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Θεοδ. Χρηστίδου φαρμακοποιῦ, ἐφόρου τῶν Ἐκπαιδευτηρίων. — Θ. Χρηστίδης σῶμ. 5, Κ. Τενετζῆς ἱατρός 2, Γ. Ἀσπρομάλλης ἱατρός, Χ. Καρατζᾶς ἱατρός, Ι. Καράμπελιας, Μ. Βενέτης (Κεφαλόδρουσον), Α. Κυπαρίσσης.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Γ. Ἐλευθερίου φαρμακοποιῦ, ἐφόρου τοῦ Νοσοκομείου καὶ Ἀποστ. Χατζηϊωάννου. Β. Μελισσᾶς ἱατρός, Κ. Δεσποτίδης ἱατρός, Ἀπ. Χατζηϊωάννου φαρμακοποιός, Δ. Μάρκου καθηγητῆς, Μαυρομιχάλης, Βασ. Σάββας (Καβάλλα), Ἀπόστ. Τσιουραπτοῦνης, Γ. Παπαδόπουλος ἱατρός, Ἀγῆσ. Ζερβουλᾶκος δικηγόρος, Δ. Γ. Κρεκούκας δικηγόρος.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ι. Κανταρτζῆ. — Ι. Νούσκαλης, Π. Κηπουρός, Ν. Σιμωνέτης.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ἱερολ. Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Δημητρίου Παπακωνσταντίνου. Δ. Παπακωνσταντίνου σῶμ. 10. Ἀπόστολος Ε. Χατζηαθανασιάδης, Κωνστ. Δ. Μοκκαδδές, Ἀδελφοὶ Χατζηκωνσταντίνου Ἀγγέλου, Ἰορδάνης Ἀθανασίου, Δημ. Χ. Ἀφείδης, Δημ. Χριστοδούλου, Βασ. Σμάγαδης, Χρ. Καραστογιάννης, Νικ. Παναγ. Ψάλτου.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Στ. Γουσίου. = Στ. Γούσιος, Ἀπόστολος Τσέκος (ἐξ Ἀβδαμάλι), Παπαγεωργίου, Ι. Χ. Κλειτός διδάσκαλος 2, Δ. Παντζέχιρ, Πολυχρόνης Ἀθανασιάδης, Πέτρος Ἡρακλέους, Οἰκονόμος Παμαδημήτριος Σημαιοφόρος.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ι. Ὀλυμπίου φαρμακοποιῦ. Ἱπποκράτης Κ. Μακρῆς ἱατρός σῶμ. 2, Α. Τεχῆς ἱατρός, Ι. Ὀλυμπίου 2.

Ἀδελφοὶ Χ. Τριανταφυλλίδου, Ἀργύριος Παντζάρης, Ἀθαν. Δημητρίου καὶ Σια, Γ. Ἀγοραστόπουλος, Ἀλκιβιάδης Χατζηγεωργίου, Γεώργιος Τσίρου.

Ροδολεῖβους (Παγγαίου, δῆμος Φυλλίδος). Τῇ πατρικῇ μερίμνῃ τοῦ Αἰδεσιμωτάτου Ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Παπακωνσταντίνου Οἰκονομίδου. Γεώργιος Παπαπέτρος, Ἀθαν. Συνάδου, Παπακωνσταντίνος πρωθιερεὺς, Πέτρος Παπακωνσταντίνου μαθητῆς τοῦ Γυμνασίου, Λάμπρος Τριγιάννης, Ἀθαν. Καλαϊτζῆς, Βασίλ. Παπακωνσταντίνου Οἰκονομίδης, Νικ. Ἡρακλῆς, Βασ. Ν. Φωτιάδης κουρεὺς

Κωνστ. Γ. Ἀνδρίκου, Ἀθ. Β. Ἀμπράξης, Ἀριστ. Β. Παπαδανήλ πρόσκοπος, Κωνστ. Γ. ἐμποροράπτης, Τιμολ. Α. Παπαλάμπρου, Ἀγγελ. Κλωντζοῦ, Παπαχρίστος Παπαδημητρίου, Βασ. Γιώργιτζικ. Ὁ Πρωτοσύγκελλος τοῦ Ἀγίου Δράμας κ. Ἀθανάσιος, Δημ. Ἀναστ. Καραπέτση.

Τῇ φιλιδέλφῳ φροντίδι τοῦ κ. Βασ. Πλουμῆ, γουρμυιέως τῆς Νομαρχίας. — Βασίλειος Γ. Χατζηπαππίδης 2, Δήμαρχος Φυλλίδος, Μιχαήλ Χαρίτωνος, Θεμιστοκλῆς Μαλαμμίδης, Σ. κράτης Α. Δεριτζῆς, Ἀθαν. Γ. Κλωντζός, Ἀθανάσιος Ν. Πισχάλογλου, Γρηγόριος Εὐθυμίου, Γεώργ. Β. Ἀργύρογλους, Κωτούλης Σαγματοποιός, Ἀνδρέας Παπαλάμπρου, Ι. Χ. Ναλμπάντης, Κ. Γ. Καραβατάκης, Μαργαρίτης Χ'' Παναγιώτου, Κωνστ. Παπανικολάου, Βασ. Πασχαλίδης, Χρίστος Παπανικολάου, Χ. Χ'' Γιάννη Τσιοχατζῆ, Ἀλέξ. Κ. Πασχάλογλου, Γρηγ. Ἀθ. Τζιούρα Κομμωτής, Νικ. Δ. Πάσιος, Εὐστάθιος Ράκος Ἡρακλίδης, Ἀντιγόνη Κ. Νικολαΐδου Γρηγοριάς διδασκάλισσα, Θεμιστ. Ν. Παπαθασιλείου, Ἀγγελάκης Ν. Φράγκος, Περ. Χ. Τζάνος, Πλουμῆς Η. Ἀγγέλου, Βασίλ. Μ. Γραμματικοῦ.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ζεμπ. Μερακλέους. — Βασίλ. Κ. Πρόνλου, Φεβρωνία Καπανίκη, Αἰκατερίνη Γ. Σεϊτάνη, Χαρίκλεια Γ. Χαρίση, Ἀθανασία Μαρούλη Γρηγοριάς Διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου, Εὐφημία Β. Μαλαμμίδου, Αἰκατερίνη Γ. Φιλιππίδου Γρηγοριάς διδασκάλισσα, Ἀσπασία Γ. Γουσίου, Καλλιόπη Γ. Στράτη, Γλυκερία Συρογιάννη, Πηνελόπη Κωνσταντίνου, Χαρίκλεια Α. Παπαλάμπρου, Γλυκερία Ι. Ναλμπάντη, Νίνα Π. Παπαθασιλείου, Χρυσή Κ. Χατζηαντωνίου, Ἑλένη Γ. Γουσίου, Εὐστράτιος Γ. Στράτης, Δημήτριος Γ. Γουσίος, Ἑλισάβετ Α. Στράτη, Ἑλισάβετ Γ. Στράτη, Δημήτριος Στάγκος, Δημοτικός Σύμβουλος, Δημ. Κιορπές, Κωνστ. Γ. Ζησιδης, Παντελῆς Μιχαήλ, Γεώργ. Μ. Γραμματικοῦ ὁ φιλόκαλος διευθυντής τῆς Λέσχης Παγγαίου, Βασίλειος Παντοῆς, Νικ. Α. Σίμογλου, Ζαφείρης Κ. Ζαφείρη, Β. Π. Ζεμπάρης, Μιχ. Σίμου, Νέμτσας Δημόσιος Κήρυξ, Γιώτης Σταυλέρχης τῆς Μ. Ἀγίας Παρασκευῆς. Α. Ἐωθινός Βοτανολόγος, Κωνστ. Κυνηγός, Ξ. Ρ. Ἀλλιφρουσινός Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Μαρτζαβαναίων.

Τῇ πατρικῇ μερίμνῃ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σεβρῶν.
Ἀντ. Κρουσσόβας (Κερδωλλίου) R. Κωνσταντίνου, Ἄλ.
 Κρουσσόβας, Γ. Κρουσσόβας, Γ. Κρουσσόβας, Γ. Κρουσσόβας,
 Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας,
 Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας, Κρουσσόβας.

Κωνσ. Κρουσσόβας (Ἀργίλλου). Θωμᾶς Γ. Τσαταλμπά-
 σης, ἐξ Ἡδωνῶν χωρίου) Παπακωνσταντίνος, Οἰκονόμος
 Παπαχριστόδουλος (ἐξ Ἡδωνῶν χωρίου) Παναγιώτης Δ.
 Χούπης γραμματεὺς, Κ. Γ. Πουρλίτης Ταμίας, Τριαντά-
 φυλλος Διαμαντῆ, Δ. Χριστοδοῦλου Ἀναγνώστης, Χρ.
 Κωνσταντίνου, Ἀπόστ. Κωνσταντίνου, Λάξαρς Τελώνης
 (ἐκ Ἐσάνης) Ἰ. Εὐαγγελίδης, Ἀπόστ. Δημητρίου, Χρ.
 Ἀγγέλου, Κυπριανὸς μοναχὸς, Ἀπόστολος Τριανταφύλ-
 λου, Κωνστ. Δημητρίου, Δημήτριος Φώτη, Τριαντάφ.
 Νασσιούδης, Χριστ. Ἀγγέλου, Γεώργ. Χριστοδοῦλου, Σα-
 λονικὸς Σαλονικίου, Δημ. Παπαβασιλείου, Ἀθ. Γ. Πα-
 παϊωάννου Γεώργ. Α. Παϊωάννου, Βασιλικὸς Κωνσταντί-
 νου, Χρῖστος Βασιλείου, Χαρίτων Σταμάτη, Ἀπόστολος
 Χαρίτου, Ἀθαν. Ἀντωνίου (ἐξ Ἡδωνῶν χωρίου) Ἀδαμὸς
 Γεωργίου.

Ἡδωνῶν χωρίου. Ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντίνος, Ἀ-
 θανάσιος Χρ. Βασιλῆ, Ἀθανάσιος Καραγ. Χρῖστος Ἀγ.
 Δήμιου, Ἀθαν. Καγγάλης, Γεώργ. Κ. Σταύρου, Ἀθαν.
 Παπαπαναγιώτου διδάσκαλος, Παπαγιάννης Ν. Ἀθανα-
 σίου, Τούσιος Λώτη, Δημ. Γάκης, Δημ. Ἰ. Φάκας, Χρῖ-
 στος Στεργίου Σουκιάρης Παπαδημήτριος, Ζαχαρίας Μ.
 Παπαγ. Δήμιος Κωνσταντίνου, Γ. Ἀντωνίου, Χρυσόστομος
 πετάλωτης.

Νικοσλαβίου. Ὁ Αἰδεσ. Παπαγεώργιος Χρησιτίδης σώ-
 ματα 2 Παπαϊωάννης Ἀναστασιάδης, Νικόλαος Παπαϊωάν-
 νου, Ἰωάννης Π. Λόης, Ἀντώνιος Ἀναστασίου, Χαριστὸς
 Ἀδάμ, Ἀναστ. Χριστοδοῦλου, Νικόλαος Ἀθανασίου, Ἡ-
 λίας Ἰωάννου, Ἀντ. Γεωργίου, Νικ. Εὐαγγελούδης, Χρῖ-
 στος Καρακούλια, Ἀστέριος Γιαννούσης, Δημήτρ. Παίγου,
 Ἀθαν. Ἰωάννου, Δημ. Γεωργ. Λιούμπη.

Ζελιαχόβης. Τῇ αὐτῇ ἀδελφῷ φροντίδι τοῦ κ. Ἀποστόλου
 Χρησιτίδου Διευθυντοῦ τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ Ταχυδρομείου.

Γεώργιος Μέρλος, Ἰ. Νικολαΐδης, Ἀβραὰμ Τσιμίνου, Ἰωάννης Θεοδώρου, Ἀπόστολος Τσιγκας, Ἀπόστ. Νικολαΐδης, Σωτήρ. Παναγιώτου, Στέργιος Μάγειρος, Γ. Παπαδόπουλος, Ἀθαν. Β. Νάσιουτζικ, Σωτήριος Πασχάλης, Ἰωάννης Τσιάμης, Θεόδ. Ἰωάννου, Θωμᾶς Νούσιος, Θωμᾶς Θωμαΐδης, Γ. Νικολάου, Μήτας Ἀργυρίου, (ἐκ Σφολενεῦ) Ἰ. Ψάλτου, Λεωνίδα, Ἰωάννου, Ἰωάν. Καλαϊτζής, Θωμᾶς Δ. Μέλίου, Ξανθός Ἀθανασίου, Ἀγγελος Τέλα, Κώστας Φωτιάδης, Γεώργ. Μαρίνος Σαμαρά, Γ. Καλαϊτζής, Γεώργ. Δ. Πεταλωτοῦ, Ἰωάν. Παρούση, Ἀντ. Κωνσταντίνου, Τάσιος Γάκης, Εὐάγ. Νάσιουτζικ, Κωνστ. Γ. Ἑλληνας, Ἡλίας Γ. Μονόχειρ, Ἀργ. Ἰωάννου, Σανδρῆς Ἀθανασίου, Ἀθαν. Ν. Νούσκαλης, Ἰ. Ζαχαροπλάστης, Ν. Παρούση, Νικ. Κωνσταντίνου, Δημ. Γεωργίου, Μιχ. Χρίστου, Γεώργ. Δ. Ὁρολογᾶς, Μιχ. Μάνθου, Κωνστ. Νικολαΐδης, Κῦρος Γάκη, Στέφ. Ἀντωνίου, Ἀναστ. Παγκάλου, Στυλιανή Ἰωάννου διδασκάλισσα, Ἑλένη Κωνσταντίνου διδασκάλισσα, Μιλτ. Μάλαμμης.

Τοῦ ἡρωϊκοῦ καὶ φιλομούσου Σφολενεῦ. Φιλαδέλφου φροντίδι τοῦ κ. Ἰωάννου Χρ. Μέγα διευθυντοῦ τῶν Σχολῶν. Γεώργιος Οἰκονόμου πάρεδρος, Παπαθανάσιος Παπαοικονόμου, Παπαῖωάννης, Γεώργιος Κομβόκης, Χρίστος Πηλιάκου, Νικόλαος Πάσχου, Δημ. Πιπέρας, Ἀπόστολος Ἀλεξίου, Γεώργ. Β. Ξουρίδα, Βασ. Γ. Ἰωαννίδης, Δημ. Γ. Μπούτσιου, Ἀστέριος Μπεσίρης, Χρίστ. Β. Ζιώλιου, Πολυχρ. Ἀγ. Μπράμης, Βασ. Δ. Κόντουρλης, Κωνσταντίνος Μόσχου, Ἡλίας Βανάλης, Βασ. Π. Ξουρίδας, Εὐάγγελος Δ. Τσιαγκίνης Ἀπόστ. Α. Τσιτσιλίτης, Χρ. Γ. Ἰωαννίδης, Δημ. Π. Χαχαλίκας, Εὐστ. Γεωργίου, Διαμαντῆς Παναγιώτου, Πολυχρόνης Δ. Σιάρκου, Κωνσταντίνος Ἀστερίου, Ἀστ. Κ. Ντούρας, Εὐριπ. Ζέμου, Δημ. Γ. Κιλκισλῆς, Δημήτρ. Γ. Ἰωαννίδης, Πασχ. Γ. Ἰωαννίδης, Κυρ. Χ. Λιόνου, Χριστόδ. Μπουργκῆς, Γεώργ. Δ. Στώττισου, Θεολόγης Νταῆς, Βασίλ. Δ. Δαγκλῆς, Ἀλέξιος Π. Οἰκονόμου, Ἀπόστ. Γ. Ναλμπάντης, Μιχαήλ Β. Ξουρίδα, Ἀβραὰμ Χριστοδούλου, Δημ. Μιχαήλ (Καβάλλα), Ἀλέξ. Δ. Πολυβάκης, Κων. Α. Ἀλεξανδρίδης, Ἀπόστ. Κώτα, Ἀπόστ. Ταξιάρης, Ἀπόστ. Μπουνταλάς, Κωνστ. Δ. Βασιλικοῦ, Εὐάγ. Θ. Μέρκου, Πολυχρόνης Ἀγγελάκη, Κυριακὸς Φω-

τίου, Ἰωάννης Πετόσκας, (Ἀλυστράτης) Ἀπόστολος Μπά-
σιου, Νικόλαος Μουμιτζής, Ἡλίας Νικολάου, Γεώργ. Δ.
Χαχανίκος, Θωμᾶς Ἀγγελάκη, Μιλτ. Θεολόγου, Ἀλέξ. Β.
Ἀλεξανδρίδης, Δημ. Χ. Χατζή, Νικ. Δ. Δαγκλῆς. Χρυσό-
στομος Θεοδώρου, Ἡλίας Δημητρίου, Δημ. Ε. Μπάσιου,
Δ. Πίμπας, Ἀλέξ. Γιαννάκη, Πασχ. Δ. Φιλιούσης, Κανστ.
Γ. Μούτσιου, Προκόπιος Γ. Μπεσίρης, Νᾶκος Στωγιάννης,
Δημ. Μαδεμλῆς, Ἀστ. Προκοπίου, Γεώργ. Στωγιάννης,
Δημ. Δαδάτορας, Νικ. Σεφέρης, Θεολ. Τζάνης, Ἀθαν. Δ.
Θαγκλῆς, Ἀπόστ. Νικολάου.

Πρωσοτογιάνης. Ὁ κ. Α. Τριανταφυλλίδης ἔκτρός σώ-
ματα 25.

Ἀθηνῶν. — Ὁ κ. Παῦλος Βούρος Τραπεζίτης καὶ τέως
ἐφεδρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ἵππικοῦ σώματα 100.

Ὁ κ. Στέφανος Ν. Δραγούμης (20) ὁ κ. Ἐμμανουὴλ
Δραγούμης (15).

Θεσσαλονίκη. Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἰωάννου Κ.
Καπέτη ἐγγόνου τοῦ ὑμνουμένου ἥρωος καὶ ταμίου τῆς
Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. — Ὁ κ. Γ. Ροδόπουλος Διευθυντὴς τῆς
Ἐθν. Τραπεζῆς σώμ. 17, ὁ κ. Κλέων Χατζηλάζαρος Διευ-
θυντὴς Τραπεζῆς Ἀνατολῆς 17, ὁ κ. Δ. Σερέφας ἔμπορος
17, ὁ κ. Β. Μπεκιάρης 17, ὁ κ. Ἰωάννης Καπέτης 17. Δη-
μήτριος Ἀναγνώστου 2, Γ. Δοδαλιάρης, Ἀριστ. Μητσόλης,
Ἐμμ. Βλάχος, Ν. Φωτόπουλος, Ἀθ. Ρόζης 3, Σπ. Ἀνα-
στόπουλος 3, Ἀγδρέας Ἀνδρικήδης, Στυλ. Κολονδοῦρος, Ν.
Πετρακόπουλος 3, Μ. Βερίδης, Ἐμμ. Καρακωτσός, Χ. Θεο-
φάνους, Ἀλ. Ἀλεξιάδης 2, Ἀπόστολος Κοσμιόπουλος Τρα-
πέζα Ἀθηνῶν, Κ. Πισουρίκας, Ἀναστ. Κετσιαμάνης, Ἀστ.
Παπακωνσταντίνου, Χαρ. Ζουμετίκας, Βασ. Γρηγοριάδης
Καπνέμπορος 4, Ἀθ. Γουσιάδης Τρ. Ἀνατολῆς 2, Κ. Γραι-
κός, Ν. Παπάζογλου, Μιχ. Ζομετίκας, Γ. Κωνσταντινίδης
(Ἀνατολικοὶ Σιδηρόδρομοι), Δ. Μενεξές, Στέριος Παπακω-
στας 5, Β. Μουρτζόπουλος 3, Ν. Βικέπουλος 3, Δ. Δέλλης
Τράπ. Ἀθηνῶν, Ζ. Ἀλιτρής, Γ. Λιώτης, Σ. Κόπανος, Σπ.
Πονηρίδης, Χατζῆ Κυριακοῦ, Δ. Ζηπατούρας, Ν. Μαρινά-
κης, Μ. Παστεματζόγλου, Σ. Παγώνης, Σ. Π. Σόββας, Ν.
Ναμίας, Γ. Βαρδουλῆς, Κ. Ζουζακίδης, Κ. Μιχαηλίδης, Χ.

*Αλετράς, Ν. Κοντόπουλος, Χ. Μάρκου, Α. Ν. Ἀντωνιάδης, Σειραχίδης, Χ. Ζουζακίδης, Δ. Χατζητάσης, Ν. Ἀϊβατζίδης, Γ. Μασαλάς, Κοσμάς Φίλιος 2, Ἰάκ. Ἀρδίτης.

Προηγούμενος Ἰωσήφ Βατοπαϊδινός (8). Κ. Μιχαηλίδης (3). Ἐθνικὴ Τράπεζα (10). Δ. Στεφάνου (Λύκειον κ. Σ. Νούκα) (2) Ν. Ἀθανασιάδης ἱατρός (2).

Ἡ Α. Παναγιώτης ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος σώματα 8, Μάρκος Θεοδωρίδης δικηγόρος, διερμηνεὺς τοῦ Ἀγγλικοῦ Γεν. Προξενείου 3, ἡ κυρία Μαριέττα Γ. Τσελέπη, Ι. Πεσνικίδης 3, Ἀδ. Πέτσιος 3, Κωνστ. Χ. Πανᾶς, Ἰωάνν. Κυρος μηχανικὸς 2, Μαῖρ Μπενθενίστ Τραπεζίτης 2, Χ. Δούκης, Ἀντ. Π. Γεωργιάδης (ταχ. κιβώτιον 81), Ἰσαὰκ Σβαρίγκλιο Τράπ. Ἀνατολῆς, Κ. Μενεξές, Μ. Τσατσιάδης 2, Πλάτων Μουρτζόπουλος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Καμπανίας κ. Διόδωρος.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Νικολάου Δ. Βασικύρου Καθηγητοῦ τοῦ Ἀδασιαλείου. = Ν. Βασικύρος, Ν. Σφήκας, Π. Δουκίδης ἱατρός, Α. Λαζάρου, Ι. Μπίμπας, Μ. Ἰατρόπουλος, Ι. Κωνσταντινίδης, Β. Χατζηηλίας, Γ. Ἀναγνωστόπουλος, Χ. Ρουσίδης. Δ. Δῶδος, Ἀθ. Κωνσταντινίδης, Σ. Παπανέστορος, Θ. Πελοπίδας, Ἀστ. Στερεός, Γ. Μιχροῦ, Μ. Δουκίδης.

Σερρών. = Δ. Ζαχαρόλος 3, Ἡλίας Κάγιας (Ζαχαράδα Βώλου) Ἀργύριος Κούζας ἱατρός, Βασ. Σκάρδης, Δ. Ἡρυκλέους, Ἀνδρ. Μπούρας, Φ. Κάρσος, Κ. Σ. Φωκᾶς 5, Ν. Σταύρου, Δ. Παπρντωνίου δικηγόρος, Δ. Ε. Τζιάδας διευθυντὴς «Νέου Πνεύματος», Θ. Καμποσιώρας 2, Νικ. Α. Σαμολαδάς, Κουρτίνης φωτογράφος, Θ. Κοντογιάννης ἐνωμοτάρχης, Στέφανος Ἀναστασίου παντοπώλης, Β. Α. Κακαβούτης, Κ. Γ. Μελισσάς, Κ. Μαμμῆς παντοπώλης, Α. Κ. Σαράφης, Θ. Νικολαΐδης Φεσσάς, Β. Νικολαΐδης Φεσσάς.

Ἑβδομίστης. Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Χ. Α. Γωβέτα. Ἀ. Π. Οἰκονομίδης διευθυντὴς τῶν Σχολῶν (2). Χρῆστος Α. Γωβέττας διδάσκαλος (2), Σωτ. Χ. Λάξου, Θεοχάρης Πούλιου, Ν. Β. Κοσμάς, Γ. Ν. Κερπάκης, Ἀγ. Σ. Πανταζής, Π. Κ. Συννάδης, Εὐδ. Κ. Καρατζιόγλης, Ἀγ. Κ. Πάντου, Χ. Γ. Τσιώτα, Ν. Κ. Χ. Νικόλο, Π. Π. Κατζάρας, Γ. Π. Ἑλληνοῦδης, Β. Δόλογλους, Α. Σέμκου,

Θ. Κ. Κηροποιού, Μ. Δώντσης, Ἰ. Κάτσιος, Ἰπάν. Θ. Κώστα. Εὐγ. φροντίδι τοῦ κ. Θωμᾶ Κ. Μουμτζῆ. Θωμᾶς κ. Μουμτζῆς, (2) Ἀπόστολος Κ. Ἀθηνᾶ Σωτηρίου, Θεμιστ. Κ. Μουμτζῆς, Δ. Χατζηχρίστου, Δ. Ἑλληνοόδης, Πασχάλης Π. Λαδιᾶ. Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κώστα Πάντου ἐν **Τσερέπιανη**. Κώστας Πάντος, Ἀπόστολος Στωϊάννου, Ἰ. Νίκου, Εὐάγγελος Ἀθανασιάδης, Δημ. Στωϊάννου, Ἀνδρέας Τζῆμος Δοξατεύς.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Δράμας. — Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων Δράμας καὶ Ζιχνῶν κ. Ἀγαθάγγελος ὁ ἀπὸ Γρεβενῶν σώματα δ.

Δοβίτης τῆς εὐάνδρου καὶ φιλομούσου πατρίδος τοῦ ἡρώος. Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Νικολάου Σίσκου καὶ τῶν λοιπῶν προορίτων. Κωνστ. Γ. Ραβάνης, Χ. Γ. Ραβάνης, Ἀντ. Εὐ. Κυριάκου, Α. Π. Δαουλτζή, Γ. Δ. Ἀλευράς, Ἰ. Α. Βελέη, Δ. Ν. Χατζηγελευθερίου, Δ. Παπαγεωργίου, Θεοδ. Α. Καρανάσιος, Βασ. Χ. Κούρτης, Δ. Τερτζή, Α. Χ. Δράκου, Γ. Κ. Κοκορότσιου, Χ. Α. Οἰκονόμου, Γ. Α. Σπανδωνή, Γ. Π. Κούτριου, Δ. Α. Τσιακούση, Δ. Χ. Ζωγράφου, Κ. Παπαδ. Τζιόμαλλος, Δ. Κοτρότσις, Ἰωάν. Τιμαθέου, Παρούσης Α. Γκατζαρός, Γ. Α. Πάνου, Ν. Α. Κορδάρης, Θ. Χριστοδουλίδης, Γ. Ζαχαρόπουλος, Α. Χ. Τόννα, Γ. Σ. Ηεκαμισά, Χ. Α. Χασιώτης, Δ. Α. Ἀλευράς, Ἀριστ. Α. Κόδας, Κ. Α. Γκιουζέλης, Μ.κ. Α. Γκιουζέλης, Ν. Γ. Χαόνη, Μενεξής Η. Δαυλιζή, Κ. Β. Κοκορότσιου, Ἀλέξ. Ν. Σίσκου, Ἰωάν. Δ. Σίσκου, Γ. Β. Ντίκου, Γεώργ. Α. Παπαπληλκα, Γεώργ. Π. Παντίτης, Θ. Ν. Τσιαούση, Κ. Α. Νιγριτινός, Βασ. Δ. Ντίκου, Νικ. Χατζηγελευθερίου, Θωμάς Α. Γκιουζέλης, Γ. Α. Ζήλιας, Δ. Β. Ντίκος, Ν. Δ. Σίσκος, Ἀνδρέα Πάνου, Ν. Α. Δράκου, Γ. Α. Δράκου, Θεόδ. Α. Δράκου, Ἀπόστ. Δ. Στάγγου, Γεώργ. Α. Καρανάσιου, Θεογ. Α. Καρανάσιου, Κωνστ. Θ. Μποζίκη, Ἀθ. Β. Κόρδας, Στέφ. Β. Κάτου, Βασ. Β. Κάτου, Δημ. Β. Κάτου, Χριστ. Παπὰ Πόρναλη, Γεώργ. Θ. Τζιόμαλος, Φώτ. Α. Τσιάπου, Μιχ. Γ. Τσιάπου, Ἰωάν. Δ. Ζωγράφου, Τάκης Γ. Σουλιώτη, Χρ. Δ. Ντίκου, Ἀπόστ. Δ. Ντίκου, Νικ. Κουουτάλλη, Παπὰ Δ. Πόρναλης, Ἀλέξ. Ν. Καρατζόγλου, Δημ. Ἰ. Βαλοσράκης, Δημ. Ε. Σακορράφου, Ἀθαν. Χρ. Διέρρα, Τολ. Α. Τούνα, Χριστ. Η. Νώτας, Στέρ. Λάσκαρης.

Γεώργ. Χ. Κρασιώτη, Βασ. Ἀθ. Σκάρδη, Κωνστ. Β. Οἰκονόμου, Κωνστ. Π. Παπαβασιλείου, Βασ. Πετ. Ντίτσιου, Γάκης Μιχαήλου, Δημ. Β. Οἰκονόμου, Γεώργ. Α. Ζινζής, Στέρ. Δ. Στάγκου, Νικ. Γ. Κιοσές, Ἀχιλλεὺς Βασιλείου διδάσκαλος, Ἀθαν. Χ. Φάκκα, Ἀθαν. Ματάκου, Παρούτης Β. Κοκορότσης, Ἀθ. Δ. Στέφου, Πᾶνος Ν. Βαγιόνα.

ΣΗΜ. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἄλλοι 105, ἦτοι ἐν συνόλῳ 200 συνδρομηταὶ ἐκ τῆς ἐρατεινῆς καὶ φιλογενεστάτης πολίχνης Δοβίστης, ἥτις ἐν πάσῃ περιστάσει τρανῶς ἀπέδειξεν ὅτι εἶνε ἀξία πατρὶς τοῦ Μεγάλου ἥρωος (1) τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, πρωτοστατοῦσα ἀείποτε εἰς πάντα τὰ μεγάλα καὶ ἐθνωφελεῖ ἔργα.

Βεσνίκου. Εὐάγγελος Π. Κο... Χρ. Κ. Τσιχλάκκα, Βασ. Ρούσης Ἰατρός, Δ. ...γγελίδης, Χ' Δημ. Χ' Γεωργίου, Στέρ. Μπιατιάκα, Ἰωάν. Ματανᾶς, Κωνστ. Γιάνγουλας, Μαλαμιμούσης, Χρηστ. Κόκκα, Θεοφ. Γεωργίου, Κωνστ. Τέγος, Θ. Γ. Βροντινός, Ἰωάν. Γ. Αἶλου, Σωτήρ. Μπάκουλη, Δημ. Ἀναστάσιος, Τᾶκος Παπαγεωργίου, Παναγιώτης Τσίλια, Δημήτριος Τριανταφύλλου, Παναγ. Μαντιοῦ, Θομ. Μόσχου Χρήστος Σιαπέρας, Στέρ. Δίγκα, Χ' Μανώλης, Χ'' Ἀργύρη, Κωνστ. Πήλιου, Δημ. Τρίλια, Κωνστ. Γκέγκα, Γεώρ. Μαλάκος, Κωνστ. Λιλή, Κων. Μπάκουλη, Τᾶκος Σταυρινούδης, Ἀθαν. Κωτσούλα, Πέτρ. Ἀγγέλου. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τῇ φιλόφρονι φροντίδι τοῦ κ. Νικολάου Σίσκου καὶ ἄλλοι 77, ἦτοι 100 συνδρομηταὶ ἐκ τῆς φιλοτίμου καὶ φιλομούσου Κοινότητος Βεσνίκου.

Κωνσταντινιάδος (Σαρμουσκληῖ). Οἱ φιλογενέστατοι αὐτῆς κάτοικοι τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ αὐτοῦ Ἀξιοτίμου

1) Δίκαιον θεωροῦμεν ἵνα ἡ ὀνομαστὴ πολίχνη μετονομασθῇ «Ἐμμανουηλιάς» ἵνα οὕτω μείνῃ ἐσταεῖ συνδεδεμένη μετὰ τοῦ ἐνδόξου αὐτῆς τέκνου.

προκρίτου Ἐμμανουιλιάδος κ. Νικολάου Σίσκου σώματα
100.

Ροδολείβους-Σερμάτου. Γεώργ. Δ. Γούσιος Σωμ. 10,
Χρήστος Ἀγγελ. Φράγκου, Χρήστος Γ. Τσακμάκου. Γεω-
κείμ Η' Κωνσταντίνου, Κώστας Η' Νικολάου, Ἀδ. ἐκ Θ.
Τζήμ. Κραμύστου, Ἀθαν. Ν. Σαρμάρης, Ἀθαν. Καριζάνη,
Θεόδ. Κουζίνη, Κωνστ. Οικονόμου, Βασίλ. Κ. Οικονόμου,
Ἀθαν. Β. Μάλαμπα, Ἀθαν. Γ. Ζανιράκης, Βασίλ. Θ.
Κουρσουμίδης, Δημ.σθ, Γ. Σιάπκας, Ἀθαν. Μ' Πατρου.

Φροντίδι τοῦ κ. Γεωργ. Γραμματικοῦ. Γεώργ. Μιν.
Γραμματικοῦ, Νικόλαο, Γιαννούσης Ροδολεβός. Ἀριστοτέ-
λης Γ. Μαδεμλής Ἀληστράτη, Κωνστ. Β. Κιερ ἐκ Ροδο-
λείβος, Ἰωάννης Χρ. Πόπες, Ροδολ. Γεώργ. Α. Χιτζα. Γε-
ώργ. Χ' Δήμου, Γεώργ. Καστανάς Σερραίος, Γεώργ. Ζαμ-
πάκης, Βασίλειος Κ. Ράμου, Βασίλ. Η. Κουτῆς, Νίκος
Κωστής, Ἀγγλ. Γρ. Γραμματικοῦ, Βασίλ. Ψ. Χαρίστη, Γεώρ.
Τσερεπλιανιώτης, Ἀθαν. Πάντου Τσερεπλ. Χαρίτης Χ'
Χαρίτου.

Δακκοβρηκίων, φροντίδι τοῦ κ. Γεωργ. Ἀργυριάδου πα-
τροῦ. Γεώργ. Ἀργυριάδης πατρός, Στέργ. Τσακμάκης, Δη-
μητρίος Δημασῆς, Γεώργιος Ἠλία, Νικόλαος Μανδελός,
Δημήτρ. Ἀγγελάκης, Νικόλαος Κουζίνης πατρός, Ἰωάννης
Κασιρμάς, Κάσιος Ν. Γοργίας, Εὐδόκιμος Β. Γοργίας,
Δημήτρ. Γ. Φάρας, Δημ. Α. Σέρβου, Ἀθαν. Θ. Σαμαράς,
Γεώργ. Δημ. Μάλαμπα, Δημήτρ. Τριανταφύλλου, Ἀθαν.
Δ. Χ' Νικολάου, Κώστας Τσούνας, Ἀθαν. Λιναίος,
Στέργ. Ἰω. Πουκάκης, Δημήτρ. Τζιουμούρης Παράβι, Κε-
τούσης Ἀθανασίου πάρεδρος, Εὐάγγελος Πασχαλίδης,
Κωνστ. Φραγγοῦλας, Νικόλαος Γεωργίου, Σπύρος Βασιλι-
κοῦ, Βασίλειος Ἀθ. Μαρούλη, Ἀθαν. Μλαδένης, Βασί-
λειος Μαργιανοῦ, Γιόννης Ν. Βασιλείου, Δημ.σθένης Στυ-
λιανοῦ, Γεώργ. Ἀποστολου, Μηχαήλ Ἀγγέλου, Τέγος
Γεωργίου, Νικολούσης Δημητρίου, Παπᾶ Εὐάγγελος, Ἀ-
θανάσιος Μαδέσης, Γεώργιος Κ. Θρασυακ.

Σ.δη. καάστρου. ἡ Α. Σ. δ' Ἁγιος Μελενίκου, δ' Δύμαρχος κ. Γούγγουρας, δ' ἐπιθεωρητὴς τῶν Σχολείων κ. Στιβαρός, Κ. Παπαγαριζάνου.

Κοζάνης.— Τῇ φιλαδέλφῳ καὶ εὐγενεὶ φροντίδι τοῦ κ. Γυμνασιάρχου Παναγ. Ν. Λιούρη. Ἰωάννης Κ. Σιώπης ἱερέως. Οἱ κ. Καθηγηταὶ Γ. Δ. Μικροῦ, Ἄν. Ζυγούρης, Παντελῆς Τσαμίτσης, Ἰ. Παπαμιχαήλ, Παν. Σωκρατεΐδης.

ΣΗΜ. Ἡ τοῦ μεν συγγνώμην παρὰ τῶν κ. συνδρομητῶν Ἐλευθεροπόλεως, Δράμας, Καρβάλας, καὶ λοιπῶν ἐπαρχιῶν τῶν ποίων τὰ δυνάμει δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἕνεκα τῆς καθυστερήσεως τῶν δελτίων.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

- 1) Ιστορία τῆς πόλεως Σερρών ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. (Κωνσταντινούπολις, Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον 1910).
- 2) Ἱστορία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων καὶ τοῦ Νοσοκομείου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Σερρών. (Ἀθῆναι, Μακεδ. Ἡμερολ. 1909).
- 3) Φαιναὶ Ἱστορικαὶ Σελίδες Σερρών καὶ Μελενίκου. (Ἀθῆναι, Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον 1910).
- 4) Δραῖσις τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Σερρών κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν αἰῶνας (ἀνέκδοτος, κείμενον κατὰ τὸν ἐμπρησμένον τῶν Σερρών).

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΠΡΟΣΕΧΩΣ :

**Ἡ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΡΙΣΒΑΡΒΑΡΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦὴ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ
ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΤΩ 1913**